

12. Quid habes, Esther? Ego sum frater tuus; non metuarum.

13. Non moreris; non enim pro te, sed pro omnibus hæc constituta est.

14. Accede igitur, et tange sceptrum.

15. Cumque illa reticeret, tulit auream virgam et posuit super collum ejus, et osculatus est eam, et ait: Cur mihi non loqueris?

16. Quæ respondit: Vidi te, Domine, quasi angelum Dei, et conturbatum est cor meum præ timore gloriæ tuæ.

17. Valde enim mirabilis es, domine, et facies tua plena est gratiarum.

18. Cumque loqueretur, rursus corruit, et pene extinguita est.

19. Rex autem turbabatur, et omnes ministri ejus consolabantur eam.

CAPUT XVI.

Asserit epistola pro Judæorum salute cum inimicorum suorum interemptione, ad singulas regni provincias, irritando epistolam missam ab Aman.

Exemplar epistolæ regis Artaxerxes, quam pro Judæis ad totas regni sui provincias misit, quod et ipsum in Hebræico volumine non habetur.

1. Rex magnus Artaxerxes¹ ab India usque Æthiopicam centum viginti septem provinciarum ducibus ac principibus qui nostras jussioni obediunt, salutem dicit.

2. Multa bonitate principum, et honore qui in eos collatus est, abusi sunt in superbiâ;

3. Et non solum subjectos regibus videntur opprimere, sed datam sibi gloriam non ferentes, in ipsos qui dederunt militauerunt insidias.

4. Nec contenti sunt gratis non agere beneficiis, et humanitatis in se jura violare, sed Dei quoque cuncta cernentis arbitrarunt se posse fugere sententiam.

5. Et in tantum venientes prospereunt, ut eos qui credita sibi officia diligenter observant, et ita cuncta agunt ut omnium laude digni sint, mendaciorum cunctis conatibus subvertent.

6. Dum aures principum simplices, et ex sua natura alios estimantes, calida fraude decipiunt.

7. Quæ res et ex veteribus probatur historis, et ex his quæ gerantur quoti-

¹ Sup. 11, 2.

die, quomodo quorundam suggestentibus regni studia depræparentur.

8. Unde providendum est paci omnium provinciarum.

9. Nec putare debetis, si diversa placeamus, ex animi nostri venire letitia, sed pro qualitate et necessitate temporum, et republicæ positi utilitas, ferre sententiam.

10. Et ut manifestus quod diximus intelligatis: Aman, filius Amadath, et animo et gente Macedo, alienusque Persarum sanguine, et pietatem nostram sua crudelitate commaculans, pergratus a nobis susceptus est;

11. Et tantum in se expertus humanitatem, ut pater noster vocaretur, et adoraretur ab omnibus post regem secundus.

12. Qui in tantum arrogantis temperem sublatum est, ut regno privare non niteretur et spiritu.

13. Nam Mardocheum, cujus fide et beneficiis vivimus, et consortem regni nostri, Esther, cum omni gente sua, nevis quibusdam atque invidiis machinis expulit in mortem;

14. Hoc cogitans ut, illis interfectis, insidiaretur nostræ solitudini, et regnum Persarum transferret in Macedonas.

15. Nos autem, a pessimo mortalium Judæos neci destinatos, in nulla penitus culpa reperimus, sed e contrario iusto utentes legibus.

16. Et filios altissimi, et maximi, semperque viventis Dei, cujus beneficio et patribus nostris et nobis regnum est traditum, et usque hodie custoditur.

17. Unde eas literas, quas sub nomine nostro ille direxerat, scitis esse irritas;

18. Pro quo sceleris ante portas hujus urbis, id est Susan, et ipse qui machinatus est, et omnis cognatio ejus, pedet in patibulis; non nobis, sed Deo reddente et quod meruit.

19. Hoc autem edictum, quod nunc mittimus, in cunctis urbibus præponatur, ut liceat Judæis uti legibus suis.

20. Quibus debetis esse admittendi, ut eos, qui se ad necem eorum paraverant, possint interficere tertio decimo die mensis duodecimi, qui vocatur saba.

21. Hanc enim diem, Deus omnipotens, memoris et lætus, eis vult in gaudium.

22. Unde et vos inter ceteros læsti

die hæc habetote diem, et celebrate eam cum omni lætitia, ut et in posterum commemoretur.

23. Omnes, qui fideliter Persis obediunt, dignam pro fide recipere mercedem; qui autem insidiantur regno eorum, perire pro scelere.

24. Omnis autem provincia et civitas, quæ noluerit solemnitates hujus esse participes, gladio et igne pereat, et sic deleatur ut non solum hominibus, sed etiam bestis in via sit in sempturum, pro exemplo contemptas, et inobedientie.

LIBER JOB.

CAPUT I.

Job, sanctus et dives, pro filii vicissim convivia celebrantibus Domino sacrificat; cujus possessiones potestati Satane Dominus diripiendas exponit; per quem perditis omnia filias substantias, interemptisque filiis, ipse cum signis mirabilibus patiens, in Dei laudæ perseverat.

1. Vir erat in terra Hus, nomine Job; et erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo.

2. Natiq; sunt ei septem filii, et tres filie.

3. Et facta possessio ejus, septem millia ovium, et tria millia camelorum, quinque quoque juga bovm, et quingente asine, ac familia magna nimis, euntraque vir ille magnus inter omnes Orientales.

4. Et habuit filii ejus, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comederent et biberent cum eis.

5. Cumque in orbem transissent dies convitii, mittebat ad eos Job, et sanctificabat illos; consurgensque dilectulo offerrebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in coribus suis. Sic faciebat Job cunctis diebus.

6. Quadam autem die, cum venissent filii Dei ut assisterent coram Domino, affuit inter eos etiam Satan.

7. Cui dixit Dominus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram, et perambulavi eam.

8. Dixitque Dominus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo?

9. Cui respondens Satan, ait: Numquid Job frustra timet Deum?

10. Nonne tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substantiam per circuitum, operibus manuum ejus benedixisti, et possessio ejus crevit in terra?

11. Sed extende paululum manum tuam, et tange cuncta quæ possidet, nisi in faciem benedixerit tibi.

12. Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce universa quæ habet in manu tua sunt; tantum in eum non extendas manum tuam. Egressusque est Satan a facie Domini.

13. Cum autem quadam die filii et filie ejus comederent et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti.

14. Nuntius venit ad Job, qui dixerat: Bovæ arabum, et asinæ pascebantur juxta eos;

15. Et irruerunt Sabæi, tuloruntque omnia, et pecoros percusserunt gladio; et evasi ego solus, ut nuntiarem tibi.

16. Quinque adhuc ille loquebatur, venit aliter, et dixit: Ignis Dei cecidit in celo, et tactas oves peruersos consumpsit; et effugi ego solus, ut nuntiarem tibi.

17. Sed et jillo adhuc loquente, venit alius, et dixit: Chaldæi fecerunt tres turmas, et invaserunt camelos, et tulorunt eos, necnon et pecoros percusserunt eos, necnon et pecoros percusserunt

runt gladio; et ego fugi solus, ut nuntiarem tibi.

18. Adhuc loquebatur ille, et ecce alius intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris tui primogeniti,

19. Repente ventus vehementer irruit a regione deserti, et concussit quatuor angulos domus, que contritus oppressit liberos tuos, et mortui sunt; et effugit solus, ut nuntiarem tibi.

20. Tunc surrexit Job, et scidit vestimenta sua; et tinxit capite, corruens in terram, adoravit.

21. Et dixit: ¹Nudus egressus sum de utero matris mee, et nudus revertar illuc. Dominus dedit, Dominus abstulit; sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum.

22. In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.

CAPUT II.

Satanas, obtenta a Deo facultate, percussit Job ulcere pessimo; cui statim propria exor insulavit; tres autem filios amicos, eum visitantes, septem diebus compatientes in terra cum eo taciti sedent.

1. Factum est autem, cum quadam die venisset filii Dei, et starent coram Domino, venisset quoque Satan inter eos, et staret in conspectu eius.

2. Ut diceret Dominus ad Satan: Unde venisti? Qui respondens, ait: Circuevi terram, et perambulavi eam.

3. Et dixit Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo, et adhuc retinens innocentiam? Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra.

4. Cui respondens Satan, ait: Pellenti pro pelle, et cuncta qua habet homo dabit pro anima sua;

5. Alloquitur mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem, et tunc videbis quod in faciem benedixisti tibi.

6. Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce in manu tua est; verumtamen animam illius serva.

7. Egressus igitur Satan a facie Domini, percussit Job ulcere pessimo, a planta pedis usque ad verticem ejus;

¹ Ezech. 5, 14. 1 Ezech. 7,

8. Qui testa sanieum radebat, sedens in sterquilino.

9. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu permanes in simplicitate tua? Benedictio Deo, et morere.

10. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es; si bona susceperimus de manu Dei, mala quare in manus ipsius? In omnibus his non peccavit Job labiis suis.

11. Igitur audientes tres amici Job omne malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldaad Sulchites, et Sophar Naamathites. Concliterant enim ut patriter venientes visitarent eum, et consolarentur.

12. Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus, sparserunt pulverem super caput suum in celum.

13. Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus; et nemo loquebatur ei verbum, videbant enim dolorem esse vehementem.

CAPUT III.

Job, latis nature habentis, maledicit diei nativitati suae, presentiaque viles, ostendens mortalium miseriam, et a quo saepe liberatur qui hac luce statim privatus est.

1. Post haec aperuit Job os suum, et maledixit diei suo,

2. Et locutus est:

3. ¹Perat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo.

4. Dies ille vertatur in tenebras; non requirat eum Deus desuper, et non illustretur lumine!

5. Obscurent eum tenebrae et umbra mortis; occupet eum caligo, et involvatur amaritudine!

6. Noctem illam tenebrosam turbo possideat; non computetur in diebus anni, nec numeretur in mensibus!

7. Sit nox illa solitaria, nec laude digna!

8. Maledicant ei qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare levathan!

9. Obtebrobrentur stellas caligine ejus; respiciat lucem, et non videat, nec ortum surgentis aurora!

10. Quia non conclusi ostia ventris

² Jer. 20, 14.

qui parati me, nec abstulit mala ab oculis meis.

11. Quare non in vultu mortuus sum? egressus es utero non stultim periti?

12. Quare exceptus genibus? cur lactatus ubris?

13. Nunc enim dormiens silerem, et somno meo requiescerem

14. Cum regibus et consulis terra, qui edificavit tibi solitudines;

15. Aut cum principibus qui possident argentum, et replent domos suas argento;

16. Aut sicut abortivum absconditum non subsisterem, vel qui concepti non viderunt lucem.

17. Illi impij cessaverant a tumultu, et illi requieverunt fessum robore,

18. Et quondam vinciti pariter sine molestia, non audierant vocem exactoris.

19. Parvas et magnus illi sunt, et servus liber a domino suo.

20. Quare misero data est lux, et vita his qui in amaritudine animae sunt;

21. Qui expectant mortem, et non venit, quasi effluentes thesaurum;

22. Gaudentque vehementer cum invenerit sepulcrum?

23. Viro cujus abscondita est vis et circumdedit eum Deus tenebris?

24. Amaram comedam, suspirio; et tanquam inundantes aquae, sic regitus meus;

25. Qui. timor quem timebam evenit mihi, et quod verebar accidit.

26. Nonne dissimulavi? nonne silui? nonne quiesci? et venit super me indignatio.

CAPUT IV.

Eliphaz arguit Job impatienter, constanterque persuadere, quod propter peccata sua flagitavit a Deo, qui innocentia adversa suos immittit.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:

2. Si cuperimus loqui tibi, forsitan molestie accipies; sed conceptum sermonem tenere quis poterit?

3. Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti;

4. Vacillantes confirmaverunt sermones tui, et genua tremula confortasti.

5. Nunc autem venit super te plaga, et defecisti; teigit te, et conturbatus es.

6. Ubi est timor tuus, fortitudo tua,

¹ Inf. 25, 4.

patientia tua, et perfectio virium tuarum?

7. Recordare, obsecro te, quum tanquam innocens perit; aut quando recti delicti sunt?

8. Quia potius vidi eos qui operantur iniquitatem, et seminant dolores, et metunt eos,

9. Plante Domino perisise, et spiritus irae ejus accendit eos consumptis.

10. Rugitus leonis, et vox leonae, et dentes catulorum leonum contriti sunt;

11. Tigris perit, eo quod non haberet praedam, et catuli leonis dissipati sunt;

12. Porro ad me dictum est verbum absconditum, et quis furtive susceperit auris mea venas sarrari ejus.

13. In horrore visionis nocturnae, quando solet super occupare homines,

14. Pavor tenuit me, et tremor, et omnia ossa mea perterrita sunt;

15. Et cum spiritus, me praesente, transiret, inhorruerunt pili carnis mee.

16. Stetit quidem, cujus non agnoscebam vultum, imago coram oculis meis, et vocem quasi aures lenis audivi.

17. Numquid homo. Dei comparatione, justificabitur? aut factore suo purior erit vir?

18. ²Ecce qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis reperit privatum;

19. Quanto magis hi qui habitant domos luteas, qui terrenum habent fundamentum, consumerunt velut a linea!

20. De mane auget vesperam succedentur; et quia nullus intelligit, in eternum peribunt.

21. Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis; morientur, et non in sapientia.

CAPUT V.

Eliphaz rursum arguit Job impatientis, quod nemo sine culpa sua a Deo ponatur; ideoque hortatur Job ut ad Deum converteratur, et ita cuncta facia illi prospera pollicetur, ac divine providentiae opera circa creaturas extollit.

1. Voca ergo, si est qui tibi responderet, et ad aliquem sanctorum convertere.

2. Vere stultum interfecit iracundia, et parvulum occidit stultitia.

3. Ego vidi stultum firma radicem;

² Inf. 15, 18. 1 Pet. 2, 4. Judei v. 6.

et maledixi putredudini ejus statim.
4. Longo fieri porta a salute, et concenterentur in ejus, et non erit qui eruat.

5. Cujus messem famelicus comedit, et ipsum rapit armatus, et bibent sientes dividas ejus.

6. Nihil in terra sine causa fit, et de humo non extitit dolor.
7. Homo nascitur ad laborem, et avis ad volatum.

8. Quamobrem ego deprecabor Dominum, et ad Deum ponam eloquium meum.

9. Qui facit magna et inscrutabilia, et mirabilia absque numero;

10. Qui dat pluviam super faciem terra, et irrigat aquis universa;

11. Qui ponit humiles in sublime, et morientes erigit sospitate;

12. Qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod conparant;

13. Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et consilium pravorum dissipat.

14. Per diem incurrent tenebras, et quasi in nocte, sic palpabunt in muridie.

15. Porro saluum faciet egenum a gladio oris eorum, et de manu violenti pauperem.

16. Et erit ego spes; iniquitas autem contrahet os suum.

17. Beatus homo qui corrumpit a Deo. Inreparationem ergo Domini ne reprobes;

18. Quia ipse vulnerat, et medetur; percudit, et manus ejus sanabunt.

19. In sex tribulationibus liberabit te, et in septima non tanget te malum.

20. In fame eruat te de morte, et in bello de manu gladii.

21. A flagello lingue absconderis, et non timebis calamitatem quam venerit.

22. In vasiliatē et fame ridebis, et bestias terre non formidabis.

23. Sed cum lapidibus regionum pacum tuam, et bestias terre pacifice erunt tibi.

24. Et scies quod pacem habeat tabernaculum tuum; et visitans speciem tuam, non peccabis.

25. Scies quoque quoniam multiplex erit semen tuum, et progenies tua quasi verba terra.

26. Ingredieris in abundantia sepul-

crum, sicut infertur acervus tridici in tempore suo.

27. Ecce hoc, ut investigavimus, in est. Quod auditum, mente pertracta.

CAPUT VI.

Onestidi Job. — *Onge graviora pati quam mentis sit, conparat se ab amicis deest, graviter arguens et hos tres qui ad ea veniant ipsam consolantur; ac se quoque patienter audiri velit.*

1. Respondens autem Job, dixit:

2. Utinam appenderetur peccata mea quibus iram merui, et calamitas quam patior, in statera!

3. Quasi arena maris hæc gravior appareret; unde et verba mea dolere sunt plena;

4. Quia sagitta Domini in me sunt, quarum indignatio exhibet spiritum meum, et terrores Domini militant contra me.

5. Numquid rugiet onager cum habuerit herbam? aut mugiet bos cum ante præseppe plenum steterit?

6. Aut poterit comedi insalium, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare quod gustatum affert mortem?

7. Quæ prius volebat tangere anima mea, nunc, præ angustia, cibi mei sunt.

8. Quis dicit et veniat petito mea, et quod exspecto tribuat mihi Deus?

9. Et qui cepit, ipse me conterat; solvat manum suam, et succidat me!

10. Et hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolore, non parcat, nec contredicam sermonibus Sancti.

11. Quæ est enim fortitudo mea, et sustineam? aut quis finis meus, ut patienter agam?

12. Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea ænea est.

13. Ecce non est auxilium mihi in me; et necessarii quoque mei recesserunt a me.

14. Qui tollit ab amico suo misericordiam, timorem Domini derelinquit.

15. Fratres mei præterierunt me, sicut torrentis qui rapit transit in convallibus.

16. Qui timent pruina, irruet super eos nix.

17. Tempore quo fuerint dissipati, peribunt; et ut incaluerit, solventur de loco suo.

18. Involute sunt semita gressuum

eorum; ambulabant in vacuum, et peribunt.

19. Considerate semitas Thema, iitigera Saba, et expectate paulisper.

20. Confusi sunt, quia speravi; venerunt quoque usque ad me, et pudore cooperiti sunt.

21. Nunc venistis; et modo videntes plangam meam, similes.

22. Numquid dicit: Afferte mihi, et de substantia vestra donato mihi?

23. Vel: Liberate me de manu hostis, et de manu robustorum eruite me?

24. Doceat me, et ego tacebo; et si quid forte ignoravi, instruite me.

25. Quare detrahitis sermonibus vestris, cum e vobis nullus sit qui possit arguere me?

26. Ad increpandum tantum eloquia concinnatis, et in ventum verba profertis.

27. Super pupillam irruitis, et subvertite nilinmi amicum vestrum.

28. Verumtamen quod cepistis explete; præbate aurem, et videte an mentiar.

29. Respondete, obscuro, absque contentione; et loquentes id quod iustum est, iudicete.

30. Et non invenietis in lingua mea iniquitatem, nec in faucibus meis stultitia personabit.

CAPUT VII.

Job humore vite etnque calamitates varias explicat, nec reditanti sibi fore verissimam ad presentia vite delibetari; petit quoque a Deo liberari a miseriis, admissis Dei erga miserrum hominem providentiis.

1. Militia est vita hominis super terram; et sicut dies mercenarii, dies ejus.

2. Sicut servus desiderat umbram, et sicut mercenarius præstolatlar finem operis sui,

3. Sic et ego habui menses vacuos, et noctes laboriosas enumeravi mihi.

4. Si dormiuro, dicam: Quando conurgam? Et rursum expectabo vesperam, et replebor doloribus usque ad tenebras.

5. Induta est caro mea putredine; et sordibus pulveris cutis mea aruit et contracta est.

6. Dies mei velocis transierunt quam a textente tela succiditur; et consumpti sunt absque ulla spe.

7. Memento quia ventus est vita mea,

et non revertetur oculus meus ut videat bonam.

8. Nec aspiciet me visus hominis; oculi tui in me, et non respiciam.

9. Sicut consumitur nubes, et pertransit, sic qui descendit ad inferos, non ascendit.

10. Nec revertetur ultra in domum suam; neque cognoscat eum amplius locus ejus.

11. Quapropter et ego non parcam ori meo; loquar in tribulatione spiritus mei, confabulabor cum amaritudinis anima mea.

12. Numquid mare ego sum, ut cetas, quia circumdediti me carcere?

13. Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, et relevabor loquens mecum in strato meo;

14. Terribis me per somnia, et per visiones horrore concuties.

15. Quamobrem elegit suspendium anima mea, et mortem ossa mea.

16. Desperavi; nequaquam ultra jam vivam; parce mihi, nihil enim sunt dies mei.

17. Quid est homo, quia magnificas sum? aut quid apponit erga eum cor tuum?

18. Visitas eum diticulo, et subito probas illum.

19. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me, ut glutiam salivam meam?

20. Peccavi; quid faciam tibi, o custos hominum? Quare possidit me contrarium tibi, et factus sum nihilinotipis gravis?

21. Cur non tollis peccatum meum, et quare non auferis iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam; et si maneat me conspiciens, non subsistam.

CAPUT VIII.

Baldad Jolum quasi de impio sermone arguit, et sum ut ad Deum melioremque vitam se converteret hortatur, atque ita curia fore illi felicitaria promittit; explicat etiam quam sit vana spes hypocritarum, asserens Deum bonis bona, et malis mala tantum tribuere.

1. Respondens autem Baldad Subites, dixit:

2. Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex sermones reis tui?

3. Numquid Deus supplantat iudicium? aut Omnipotens subvertit quæ iustum est?

4. Etiamsi filii tui peccaverunt ei, et

¹ 1 Cor. 3, 19.

dimisit eos in manu iniquitatis suae,

5. Tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus.

6. Si mundus et rectus inaccesseris, statim evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum justitiae tuae.

7. In tantum, ut si priora tua fuerint parva, et novissima tua multiplicentur nimis.

8. Interroga enim generationem pristinam, et diligenter investiga patrum memoriam.

9. Hesterni quippe sumus, et ignoramus, quoniam scilicet umbra dies nostri sunt super terram;

10. Et ipsi decubant te: loquentur tibi, et de corde suo profertur eloquium.

11. Numquid virena potest scribas absque humore? aut crescere careolum sine aqua?

12. Cum adhaec sit in flore, nec carpatur manu, aut omnes herbas arescit.

13. Sic vis omnium qui obliviscuntur Deum, et ad spes hypochrite peribit.

14. Non est placuit vicerit sua, et sicut tula araneorum fiducia ejus.

15. Immitter super domum suam, et non stabit; fulciet enim, et non consumat.

16. Humectus videtur antequam veniat sol, et in certu suo germen ejus egreditur.

17. Super arcum petrarum radices ejus densabuntur, et inter lapides comminabuntur.

18. Si absorberit eum de loco suo, necabit eum, et diluet; Non movi te.

19. Hac est enim letitia vis ejus, ut rursus de terra alii germinetur.

20. Deus non projicit simplicem, nec porrigit manum malignis.

21. Donec impleatur risu os tuum, et labia tua jubilo.

22. Qui odernit te induentur confusione; et tabernaculum impiorum non subsistet.

CAPUT IX.

mittit Job Deum per omnia iustum esse, nec posse ab homine convinci iustitiam; homo, inquit Job, comparatus Deo non potest iudicari; divina potentia ac sapientia magnitudo ostenditur, ut nemo si resistat aut respondere valeat; porro Deus et impium percussit et innocentem; suam

¹ Inf. 14, 2. Ps. 143, 4.

quoque innocentiam contra amicos laetis, commemorat suam afflictionem.

4. Et respondens Job, ait:

5. Vere scio quod ita sit, et quod non

justificetur homo compositus Deo.

6. Si voluerit condonare cum eo, non

poterit et respondere unum pro mille.

7. Sapiens corde est, et fortis ingenio.

8. Quis resitit ei, et pacem habuit?

9. Qui transiit montes, et ascendit

in quos subvertit in furore suo.

10. Qui circumvetit terram de loco suo,

et colannas ejus concutit.

11. Qui praecipit soli, et non oritur; et

stellas claudit quasi sub sigaculo.

12. Qui extendit caelos solus, et frangit

super fluctus maris.

13. Qui facit Arcuam, et Orionem, et

Hyadas, et Interiora Austri.

14. Qui facit magna, et incomprehensibilia,

et mirabilia, quorum non est numerus.

15. Si venerit ad me, non video eum;

si abierit, non intelligam.

16. Si repente interroget, quis respondebit

ei? vel quis dicere potest; Cur ita facis?

17. Deus, cujus ira nemo resistere potest,

et sub quo curvantur qui portant orbem.

18. Quantis ergo sum ego, ut respondeam

ei, et loquar verbis meis cum eo?

19. Qui etiam si habero quippiam justum,

justum, non respondebo, sed meum iudicem

deprecabor.

20. Et cum invocantem exaudierit me,

non credo quod audierit vocem meam.

21. In turbine enim contremet me, et

multiplicabit vulnera mea, etiam sine causa.

22. Non concedit requiescere spiritum meum,

et implet me amaritudinibus.

23. Si fortitudo quaeritur, robustissimus

est; si equitas iudicis, nemo audeo pro

me testimonium dicere.

24. Si iustificare me velero, et meam

condemnavit me; si innocentem ostendero,

pravum me comprobabit.

25. Etiamsi simplex fuero, hoc ipsum

ignabit anima mea, et tacebit me vis mea.

26. Dum est quod locutus sum; et

innocentem et impium ipse consumit.

27. Si flagellat, occidat semel, et non

de poenis innocentium rideat.

28. Terra data est in manus impii,

ultum iudicium ejus operit. Quod si non ille est, quis ergo est?

25. Dies mei velociores fuerunt cursore; fugerunt, et non viderunt bonum.

26. Pertransierunt quasi navea poma

portantes, sicut aquila volans ad escam.

27. Cum dixero: Nequamquam ita lo-

quar, commotio faciem meam, et dolore

torquetur.

28. Versabam omnia opera mea, scilicet

quod non parceres delinquenti.

29. Si autem et sic impius sum, quare

frustra laboravi?

30. Si lotus fuero quasi aquis nivis,

et falerit velut mundissima manus

mea.

31. Tamen sordibus intinges me, et

abominabuntur me vestimenta mea.

32. Neque enim viro qui similis mei

est, respondebo; nec qui mecum in iudicio

ex sequis possit audiri.

33. Non est qui utrumque valeat arguere,

et ponere manum suam in ambobus.

34. Auferat a me virgam suam, et

paveo ejus non me terreat.

35. Loquar, et non timebo eum; neque

enim possum metuens respondere.

CAPUT X.

Job suam afflictionem lamentatur, illic causam a Deo inquirens; quam ostendit non fuisse suam malitiam, neque Dei ignorantiam, qui creatum a se hominem exacle novit; tamenque propter peccatum exhereditatis plangit se natum.

1. Tedit animam meam vitae meae;

dimittit adversum me eloquium meum,

loquens in amaritudine animae meae.

2. Dicam Deo: Noli me condemnare;

iudicia mihi cur me ita iudices.

3. Numquid bonum tibi videtur, si

calumnieris me, et opprimeris me opus

manuum tuarum, et consilium impio-

rum adjuves?

4. Numquid oculi carni tibi sunt?

aut sicut videt homo, et tu videbis?

5. Numquid sicut dies hominis dies

tui, et anni tui sicut humanae sunt tem-

pora.

6. Ut quaeras iniquitatem meam, et

peccatum meum scruteris.

7. Et scias quia nihil impium fecerim,

cum sit nemo qui de manu tua

possit erueri?

8. Manus tuae fecerant me, et r'us-

maverunt me totum in circuitu; et sic

repente precipitas me?

9. Momento, quesso, quod sicut lutum

feceris me, et in pulverem reduces me.

10. Nonne sicut lac mulisti me, et

sicut caseum me coagulasti?

11. Pelle et carnilibus vestisti me; ossibus

et nervis coepigisti mihi.

12. Vitam et misericordiam tribuisti

mihi, et visitatio tua custodiit spiritum

meum.

13. Licet haec coles in corde tuo, tu

men scio quia universorum memineris.

14. Sic peccavi, et ad horam pepercisti

mihi, cur ab iniquitate mea mandam

me esse non patieris?

15. Et si impius fuero, vis mihi est;

et si justus, non levebo caput, saturatus

afflictione et miseria.

16. Et propter superbiam quam mihi

lencam cepisse me, reversasque mirabiliter

me crucias.

17. Instauras testes tuos contra me, et

multiplicas iram tuam adversum me, et

ponas militant in me.

18. Quare de vulva eduxisti me? Qui

utinam consumptus essem, ne oculus

me videret!

19. Fuissem quasi non essem, de utero

translatus ad tumulum.

20. Numquid non paucitas dierum

meorum finietur brevi? dimitte ergo me,

ut plangam paululum dolorem meum,

et antequam vadam, et non revertar,

ad terram tenebrarum, et operiam

mortis calcicem.

21. Terram miserie et tenebrarum,

ubi umbra mortis et nullus odor, sed

sempiternus horror inhabitat.

CAPUT XI.

Sophar inique asserit Job propter multa ipsius peccata, quae recenseret, fuisse a Deo percussum, vitandam Deum incomprehensibilem; respicientem tamen Job felicissima quoque pollicetur.

1. Respondens autem Sophar Naama

thites, dixit:

2. Numquid qui multa loquitur, non

et audiet? aut vir verborum justificabitur?

3. Tibi soli tacebunt homines; et cum

ceteros irriseris, a nullo confutaberis?

4. Dixisti enim: Parus est sermo

meus, et mundus sum in conspectu tuo.

5. Atque utinam Deus loqueretur tu

cum, et aperiret labia sua tibi,

6. Ut ostenderet tibi secreta sapientie, et quod multiplex esset lex ejus, et intelligeres quod multo minora exigeris ab eo quam meretur iniquitas tua!

7. Forsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad perfectam Omnipotentium reperies?

8. Excelsior celo es, et quid facies? profundior inferno, et unde cognoscēs?

9. Longior terra mensura ejus, et factor mari.

10. Si subvertantur omnia, vel in unum coarctaverit, quis contradicet ei?

11. Ipse enim vidit hominum vanitatem, et videns iniquitatem, nonne considerat?

12. Vir vanus in superbia erigitur, et tanquam pullum onagri se liberum natum putat.

13. Tu autem firmari cor tuum, et expandisti ad omnes manus tuas.

14. Si iniquitatem que est in manu tua abstuleris a te, et non manserit in tabernaculo tuo iustitia,

15. Tunc levare poteris faciem tuam absque macula; et cris stabilis, et non timidebis.

16. Miseric quosque oblivisceris, et quasi aquarum quae preterierunt, recordaboris.

17. Et quasi meridians fulgor consumptus tibi ad vesperam; et cum te consumptum putaveris, orieris ut lucifer.

18. Et habebis fiduciam, proposita tibi spe, et defensus securus dormies.

19. Requiesces, et non erit qui te exterrat; et deprecabuntur faciem tuam plures.

20. Oculi autem impiorum deficiunt, et effugium peribit ab eis, et spes illorum abominatio animae.

CAPUT XII.

Job, ut antiquorum confidant jactantiam, asserit sententiam ignorare Dei potentiam ac sapientiam esse creaturarum gubernatione, quarum status pro suo variat arbitrio.

1. Respondens autem Job, dixit:

2. Ergo vos estis soli homines, et vobiscum morietur sapientia?

3. Et mihi est cor sicut et vobis, nec inferior vestri sum; quis enim haec quo vocatis ignorat?

¹ Lev. 26, 6.
² Inf. 21, 2.
³ Prov. 14, 2.

4. ² Qui deridetur ab amico suo, sicut ego, invocabit Deum, et exaudiet eum; deridetur enim iusti simplicitas.

5. Lampas contenta, apud cogitativum divitum, parata ad tempus stationum.

6. Abundant tabernacula predomina, et audacter provocant Deum, cum ipse dederit omnia in manus eorum.

7. Minimus interroga jumenta, et docebit te; et volatilia caeli, et indicabunt tibi.

8. Loquere terra, et respondeat tibi; et narrabunt pisces maris.

9. Quis ignorat quod omnia haec manus Domini fecerit?

10. In cujus manus anima omnis ventis, et spiritus universae carnis hominis.

11. ⁴ Nonne auris verba diducit, et fauces comedentis saporem?

12. In antiquis est sapientia, et in multo tempore prudentia.

13. Apud ipsum est sapientia et fortitudo; ipse habet consilium et intelligentiam.

14. ⁵ Si destruxerit, nemo est qui aedificet; si incluserit hominem, nullus est qui aperiat.

15. Si continuerit aquas, omnia siccabuntur; et si amiserit eas, subvertent terram.

16. Apud ipsum est fortitudo et sapientia; ipse novit et decipientem, et cum qui decipitur.

17. Adducit consiliarios in stultum femur, et iudicis in stuporem.

18. Balteum regum dissolvit, et praecingit fune renes eorum.

19. Ducit sacerdotes inglorios, et optimates supplantat.

20. Commutat labium veracium, et doctrinam senum auferens.

21. Effundit despectionem super principes, eos qui oppressi fuerant relevans.

22. Qui relevat profunda de tenebris, et producit in lucem umbram mortis.

23. Qui multiplicat gentes, et perdit eas, et subversas in integrum restituit.

24. Qui immutat cor principum populi terrae, et decipit eos ut frustra incedant per iuvium.

25. Palpabant quasi in tenebris, et non in luce, et errare eos faciet quasi ebrios.

⁴ Inf. 24, 3.
⁵ Isa. 32, 22. Apoc. 8, 7.

CAPUT XIII.

Job amicos suos ex ipsorum verbis confutans, a Deo arguendus asserit; summ quoque iustitiam se patientiam contra amicos tueri, quatenus a Deo propter quae peccata tam graviter affligatur.

1. Ecce omnia haec vidit oculus meus, et audivi auris mea, et intellexi singula.

2. Secundum scientiam vestram, et ego savi; nec inferior vestri sum.

3. Sed tamen ad Omnipotentem loquor, et disputabo cum Deo capto.

4. Prius vos ostendens fabricatores mendacii, et cultores perversorum dogmatum.

5. Atque utinam taceretis, et putarem esse sapientes!

6. Audio ergo correptionem meam, et iudicium laborum meorum attendita.

7. Numquid Deus indiget vestro mendacia, et pro illo loquamini dolos?

8. Numquid faciem ejus accipitis, et pro Deo iudicare nitimini?

9. Aut placebit ei quem celare nihil potest? aut decipietur, ut homo, vestris insidiantibus?

10. Ipse vos arguet, quoniam in abscondito faciem ejus accipitis.

11. Statim ut se commoverit, turbabit vos, et terror ejus irruet super vos.

12. Memoria vestra comparabitur eleni, et rodigentur in lutum cervicis vestrae.

13. Taceat paulisper, ut loquat quodcumque mihi manus suggererit.

14. Quare laceri carnes meas dentibus meis, et animam meam porto in manibus meis?

15. Etiam occiderit me, in ipso sperabo; verumtamen vias meas in conspectu ejus arguam.

16. Et ipse erit salvator meus; non enim veniet in conspectu ejus omnis hyperbia.

17. Audite sermonem meum, et enigmata percipite auribus vestris.

18. Si fueris iudicatus, scio quod iustus inveniar.

19. Quis est qui iudicetur mecum? testis: quare tacens consumor?

20. Dns tantum ne facias mihi, et tunc a facie tua non abscondar:

21. Manum tuam longe fac a me, et formido tua non me terreat.

22. Voca me, et ego respondebo tibi; aut certe loquar, et tu responde mihi.

23. Quantas habeo iniquitates et peccata? Scelera mea et delicta ostende mihi.

24. Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum?

25. Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris;

26. Scribis enim contra me amaritudines, et consumere me vis peccatis adolescentis meae.

27. Possidit in nervo pedem meum, et observasti omnes senitas meas, et vestigia pedum meorum considerasti,

28. Qui quasi putredo consumendus sum, et quasi vestimentum quod comeditur a tinea.

CAPUT XIV.

Job, considerata fragilitas humana, admiratur Dei in homine providentiam, quod post hanc vitam expectet vitam, et corporum valeatque resurrectionem.

1. Homo, natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis.

2. Qui ¹ quasi flos egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et nunquam in oedem statum permanet.

3. Et dignum ducis super hujusmodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in iudicium?

4. ² Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? Nonne tu qui solus es?

5. Breves dies hominis sunt; numerus mensium ejus apud te est; constituisti terminos ejus, qui praeteriri non poterunt.

6. Recede paululum ab eo, et quiescat, donec optata veniat, sicut mercenarii, dies ejus.

7. Ligatum habet spem; si praecium fuerit, rursus virescit, et rami ejus pululant.

8. Si senuerit in terra radix ejus, et in pulvere emortuus fuerit truncus illius,

9. Ad odorem aquae germinabit, et faciet comam, quasi cum primum plantatum est.

10. Homo vero cum mortuus fuerit, et nudatus, atque consumptus, ubi, quae, est?

11. Quomodo si recedant aquae de

nari, et fluvius vacuofactus arecat;
 12. Sic homo, cum dormierit, non resurgat, donec alteratur caelum; non evigilabit, nec conserget de somno suo.
 13. Quis mihi hoc tribuit, ut in inferno protegas me, et abscondas me, donec transeat furor tuus, et constituam mihi tempus in quo recorderis mei?
 14. Putasne, mortuus homo rursum vivat? Cunctis diebus quibus non mihi, expecto donec veniat immutatio mea.
 15. Vocabis me, et ego respondebo tibi; operi manuum tuarum porriges dextram.
 16. Tu quidem gressus meos dinumerasti, sed parce peccatis meis.
 17. Signasti quasi in sacculo delicta mea, sed crastis iniquitatem meam.
 18. Mous cadens deliquit, et saxum transferret de loco suo;
 19. Lapidis excavant aquae, et alluvione paulatim terra coossimilatur; et hominem ergo similiter perdes.
 20. Roborasti eum paululum, et in perpetuum transiit; immutabis faciem ejus, et emittes eum.
 21. Sive nobiles fuerint filii ejus, sive ignobiles, non intelligit.
 22. Attamen caro ejus, dum vivet, dolebit, et anima illius super semetipso lugebit.

CAPUT XV.

Eliphaz Job arguit iustitiae, impatientiae et blasphemiae in Deum; apud quem dicit neminem mundum inveniri, desertis inquit se hypocritarum antedictorem.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit :
 2. Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, et impletur ardore stomachi suum?
 3. Arguis verbis eum qui non est aequalis tibi, et loqueris quod tibi non expedit.
 4. Quantum in te est evocasti timorem, et tulisti preces coram Deo.
 5. Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitavit linguam blasphemantium.
 6. Condemnabit te os tuum, et non ego; et labia tua respondebunt tibi.
 7. Numquid primus homo tu natus es, et ante colles formatus?

¹ Inf. 31, 4 et 34, 21. Prov. 6, 11.
² Eccl. 18, 8.

8. Numquid consilium Dei audisti? et inferior te erit ejus sapientia?

9. Quid nosti quod ignoramus? quid intelligis quod nesciamus? labes oculorum tuorum, et antiqui sunt in oculis, multo vetustiores quam patres tui.
 10. Numquid grande est et consolatur te Deus? Sed verba tua prava hoc probentur.

11. Quid te clerat cor tuum, et quasi magna cogitans, attonitis flores ocellorum?
 12. Quid timet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de ore tuo hujusmodi sermones?

13. Quid est homo ut immaculatus sit, et ut justus appareat manus de maribus?

14. Ecce inter sanctos ejus nona immutabilis, et celi non sunt mundi in conspectu ejus.

15. Quanto magis abominabilis et inutilis homo qui bibit quasi aquam iniquitatem?
 16. Ostendam tibi : Audi me; quod vidi narabo tibi.

17. Sapientes confitentur, et non abscondunt patres suos.

18. Quibus solis data est terra, et non transivit alienus per eos :

19. Cunctis diebus suis impius superbit, et numerus annorum incertus est tyrannidis ejus.

20. Sontus terroris semper in auribus illius; et cum pax sit, ille semper insidias suscipitur.

21. Non credit quod reverti possit de tenebris ad lucem, circumspectans undique gladium.

22. Cum se moverit ad querendum panem, novit quod paratus sit in manu ejus tenebrarum dies.

23. Terrabit eum tribulatio, et angustia valvabit eum, sicut regem qui preparatur ad prelium.

24. Totendit enim adversus Deum manum suam, et contra Omnipotentem reboratus est.

25. Currit adversus eum aereis colla, et pignit cervicis armatus est.

26. Operuit faciem ejus crassitudo, et de lateribus ejus arivina dependet.

27. Habitavit in civitatibus desolatis, et in domibus desertis, quae in tumulos sunt reductae.

28. Non ditabitur, nec perseverabit

² Sup. 4, 18.

substantia ejus, nec mittet in terra radicem suam.

29. Non recedet de tenebris; ramos ejus ardefact flamma, et auferetur spinium cris sui.

30. Non eredet frustra errore deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit.

31. Antequam dies ejus impleantur peribit; et manus ejus arrescet.

32. Laderet quasi vinea in primo flore botrus ejus, et quasi oliva proficiens florum suum.

33. Congregatio enim hypocrite sterilis, et ignis devorabit tabernacula eorum qui manera libenter accipiunt.

34. Conceptit dolorem et peperit iniquitatem, et uterus ejus preparat dolos.

CAPUT XVI.

Job, amorem austeritatis commotus, dolorem suum plangit, calamitatis magnitudinem ostendens, seque patri iniquitatem, cujus coactum esse Deum asserit.

1. Respondens autem Job, dixit :

2. Audiri frequenter talia; consolatoris enerosi omnes vos estis.

3. Numquid habebant finem verba ventosa? aut aliquid tibi molestum est, si loqueris?

4. Poteram et ego similia vestri loqui; atque utinam esset anima vestra pro anima mea!

5. Consolarer et ego vos sermonibus, et moverem caput meum super vos.

6. Roboraron vos ore meo, et moverem labia mea, quasi parvus vobis.

7. Sed quid agam? Si locutus fuero, non quiescet dolor meus, et si tacerem, non recedet a me.

8. Nunc autem oppressit me dolor meus, et in nihilum reducti sunt omnes spiritus mei.

9. Ruge meae testimonium dicant contra me, et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam, contradicens mihi.

10. Collegit furorem suum in me, et comminans mihi, infremuit contra me dentibus suis; hostis meus terribilibus oculis me intuitus est.

11. Aperuerunt super me ora sua, et exprobrantes percusserunt maxillam meam; saluti sunt penis mei.

12. Concluserunt manus iniquum, et manibus iniquorum me tradidit.

13. Ego ille quendam opulentus, re-

¹ Ps. 7, 18. Isa. 80, 4.

plete contritus sum; tenuit cervicem meam, confregit me, et posuit me sibi quasi in signum.

14. Circumdedit me lanceis suis, convulnerat lumbos meos; non peperit, et effudit in terra viscera mea.

15. Concidit me vulnere super vulnus; irrui in me quasi gigas.

16. Sacrum consui super cutem meam, et aperui clivere carnam meam.

17. Facies mea intumuit a fletu, et palpebrae meae caligaverunt.

18. Haec passus sum absque iniquitate manus meae, cum haberem mundas ad Deum preces.

19. Terra, ne operias sanguinem meum, neque inveniat in te locum latendi clamor meus;

20. Ecco enim in caelo testis meus et conscius meus in excelsis.

21. Verbosi amici mei; ad Deum stultus oculus meus;

22. Atque utinam sic iudicaretur vi cum Deo, quomodo iudicaretur filius hominis cum collega suo!

23. Ecco enim breves anni transierunt; et semitam per quam non revertar ambulabo.

CAPUT XVII.

Job ex afflictionis suae magnitudine sibi nihil proferre mortem restare confidit, et amicos praesentem tantum remuneratorem statuentes insipienter arguens, ipse futuram requiem praestatur.

1. Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviantur, et solum mihi superest sepulcrum.

2. Non peccavi, et in amaritudinibus moratur oculus meus.

3. Libera me, Domine, et pone me iustitiae, et cufusvis manu pugnet contra me.

4. Cor eorum longe fecisti a disciplina; propterea non exaltabuntur.

5. Pradam pollicetur sociis, et oculi vilorum ejus deficiunt.

6. Fecisti me quasi in proverbium vulgare, et exemplum sum coram eis.

7. Caligavit ab indignatione oculus meus, et membra mea quasi in nihilum reducta sunt.

8. Stupebat justus super hoc, et innocens contra hypocritam suscipiatur.

9. Et tenuit iustus viam suam, et mundis manibus addet fortitudinem.

10. Igitur omnes vos convertimini, et

venite, et non inveniam in vobis ullum sapientem.

11. Dies meo transierunt; cogitationes meae dissipatae sunt, torquentes cor meum.

12. Noctem verberavit in diem, et rursum noctem tenebras spero lucem.

13. Si sustinero, inferna domus mea est; et in tenebris stravi lectulum meum.

14. Patrocinii dñi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vernibus.

15. Ubi est ergo nunc prestolatio mea? et patientiam meam quis considerat?

16. In profundissimum infernum descendit omnia mea. Putasne saltem ibi erit requies mihi?

CAPUT XVIII.

Baldad, arguens Job jactantiae et impatientiae, describit infernam maledictionem, et suam contra Job sententiam statuat, nempe ipsam tantam propter peccata sua puniri.

1. Respondens autem Baldad Suthites, dixit:

2. Usque ad quem finem verba jactabitis? Intelligite Job, et sic loquamur.

3. Quare reputati sumus ut jumentis, et sordidimus coram vobis?

4. Qui perdit animam tuam in furore tuo, nunquid propter te derelinquetur terra, et transferentur rupes de loco suo?

5. Nonne lux impij exstinguetur, nec splendebit flamma ignis ejus?

6. Lux obtenebrescit in tabernaculo illius; et lucerna quae super eum est, exstinguetur.

7. Arctabuntur gressus virtutis ejus, et precipitabit eum consilium suum.

8. Immanis enim in rete pedes suos, et in maculis ejus ambulat.

9. Tenebitur planta illius laqueo, et exardescit contra eum situs.

10. Abscondita est in terra pedica ejus, et decipula illius super senitiam.

11. Undique torrebant eum formidines, et involvent pedes ejus.

12. Attenuetur famo robur ejus, et linedia invadat costas illius.

13. Devoret putredinem cutis ejus, consumat brachia illius primogenita mors.

14. Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus; et calcet super eum, quasi rex, interitus.

15. Habebit in tabernaculo illius socii

ejus qui non est; aspergatur in tabernaculo ejus sulphur.

16. Deorsum radices ejus siccotentur, sursum autem atteratur messis ejus.

17. Memoria illius pereat de terra, et non celebretur nomen ejus in platea.

18. Expellet eum de luce in tenebras, et de orbe transferet eum.

19. Non erit semen ejus, neque propensio in populo suo, nec illa reliquua in regionibus ejus.

20. In die ejus stupebant novissimi, et primos invadat horror.

21. Haec sunt ergo tabernacula Isaiqui, et iste locus ejus qui ignorat Deum.

CAPUT XIX.

Job, crudelitatis amicos arguens, se a Deo flagellari dicit immerito, non ob sua flagitia, sed ob alios justas causas, et sua afflictionis acerbitatem, et se ab amicis constitutum, unde super futura resurrectione seipsum consolatur.

1. Respondens autem Job, dixit:

2. Usquequo affligitis animam meam, et ateritis me sermonibus?

3. En decies confunditis me, et non erubescitis opprimentes me.

4. Nempè, etsi ignoravi, mecum erit ignorantia mea.

5. At vos contra me originifui, et arguitis me opprobriis meis.

6. Saltem nunc intelligite quia Deus non aequo judicio afflixerit me, et flagella sua mihi cinxerit.

7. Ecce clamabo, vim patiens, et nemo audiet; vociferabor, et non est qui judicet.

8. Semitam meam circumspexit, et transire non possum; et in calle meo tenebras posuit.

9. Spoliavi me gloria mea, et abstulit coronam de capite meo.

10. Destruit me undique, et perco; et quasi evulsa arbori abstulit spem meam.

11. Iratus est contra me furor ejus, et sic me habuit quasi hostem suum.

12. Simul venerunt latrones ejus, et fecerunt sibi viam per me, et obsederunt in gyro tabernaculum meum.

13. Fratres meos longe fecit a me, et noti mei quasi alieni recesserunt a me.

14. Dereliquerunt me propinqui mei, et qui me noverant oblitii sunt mei.

¹ Prov. 2, 22.

15. Inquilina domus mea, et ancillae meae, sicut alienum habuerunt me, et quasi peregrinus fui in oculis eorum.

16. Servum meum vocavi, et non respondi; ore proprio deprecabar illum.

17. Hallium meam exhorruit uxor mea, et orabam filios uteri mei.

18. Stulti quomodo despiciebant me; et cum ab eis recessissim, detrahebant mihi.

19. Abominati sunt me quondam consilia mei; et cum maxime diligebam, averatas est me.

20. Pelli meo, consumptis carnibus, adhesit eis meum; et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.

21. Miserrimui mei, misererrimui mei, saltem vos, amici mei, quia manus Domini tetigit me.

22. Quare persequimini mesicut Deus, et carnis mei stratumini?

23. Quis mihi tribuit ut scribantur sermones mei? Quis mihi det ut exaratur in libro.

24. Stylo ferreo, et plumbi lamina, vel colts sculptantur in silice?

25. Scio enim quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum;

26. Et rursus circumdabor pelle meae, et in carne mea videbo Deum meum.

27. Quam visurus sum ego ipse, et oculi mei conspiciantur sunt, et non alius; reposita est haec spes mea in sinu meo.

28. Quare ergo nunc dicitis: Persequamur eum, et radicem verbi inventamus contra eum?

29. Fugite ergo a facie gladii, quoniam alter iniquitatum gladius est; et scilicet esse iudicium.

CAPUT XX.

Sophar, verbis Job motas, corruptionem ejus se dicit audieram; et quo sit apud Deum pars impij, malis verbis prosequitur.

1. Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:

2. Ideo cogitationes meae varie succedunt sibi, et mens in diversa rapitur.

3. Doctrinam quam me arguis audivi, et spiritus intelligentiae mese respondebit mihi.

4. Haec scis a principio et quo positus est homo super terram.

5. Quod fas impiorum brevis sit, et gaudium hypocritae ad instar puncti.

6. Si ascenderit unquam ad caelum superbia ejus, et caput ejus nubes tetigerit.

7. Quasi stercorinum in fine perdetur; et quo quis viderant, dicant: Ubi est?

8. Velut somnium avelans non invenietur, transiet sicut visio nocturna.

9. Oculus qui eum viderat non videbit, neque ultra intuebitur eum locus dormient.

10. Filii ejus atterentur egestate, et manus illius reddent et dolorem suum.

11. Ossa ejus implebuntur vitidis adolescentiae ejus, et cum eo in pulvere dormient.

12. Cum enim dulces fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua.

13. Pareat illi, et non derelinquet illud, et celabit in gutture suo.

14. Panis ejus in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.

15. Divitias quas devoravit vomet, et de ventre illius extrahet eas Deus.

16. Caput aspidum suget, et occidet eum lingua viperæ.

17. (Non videt rivulus fluminis, torrentes mellis et butyri.)

18. Luet qui fecit onula, nec tamen consumetur; juxta multitudinem adventionum suarum, sic et sustinebit.

19. Quoniam confringens nudavit pauperes; domum rapuit, et non edificavit eam.

20. Nec est satiatius venter ejus, et cum habuerit quo concupiat, possidere non poterit.

21. Non remansit de cibo ejus; et propterea nihil permanebit de bonis ejus.

22. Cum satiatus fuerit, arctabitur; et stultitia, et omnis dolor irruet super eum.

23. Unquam impleatur venter ejus, ut emittat in eum iram furoris sui, et pluat super illum bellum suum!

24. Fugit arma ferrea, et irruet in arcum arcum.

25. Eductus, et egrediens de vagina sua, et fulgurans in amaritudine sua; vadent et venient super eum horribiles.

26. Omnes tenebrae abscondite sunt in oculis ejus; devorabit cum ignis qui non succenditur; alligetur relictus in tabernaculo suo.

27. Revelabit caeli iniquitatem ejus, et terra consurgat adversus eum.

28. Apertum erit germen domus illius; dirutabitur in die furoris Dei.
29. Hæc est pars hominis impij a Deo, et hereditas verborum ejus a Domino.

CAPUT XXI.

Job, patenter ab amicis audiri postulans, causam inquit quare impiorum nosse ali ad hunc usque vite prosperetur, p̄i contra adversus conturbat; et respondet impium in diem perditionis a Deo servari, falsam amicorum consolationem pro hoc convellens.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Audite, queso, sermones meos, et agite p̄sentiam.
3. Sustinete me, et ego loquar; et post mea, si videbitur, verba ridete.
4. Numquid contra hominem disputatio mea est, ut merito non debeam contristari?
5. Attendite me, et obstupescite, et superponite digitum ori vestro.
6. Et ego, quando recordatus fuero, permissuro, et conceit carnem meam tremor.
7. Quare ergo impij vivunt, sublevati sunt, confortatique divitiis?
8. Semen eorum permanet in ætate; et propinquorum turba et nepotum in conspectu eorum.
9. Domus eorum securæ sunt et pacatæ, et non est virga Dei super illos.
10. Bos eorum concepit, et non abortivit; vacca peperit, et non est privata fetus suo.
11. Egrediantur quasi greges parvuli eorum, et infantes eorum exsultant iubilans.
12. Tenent tympanum et citharam, et gaudent ad sonitum organi.
13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendunt.
14. Qui dixerunt Deo: Recede a nobis, et scientiam viarum tuarum nolumus.
15. Quis est Omnipotens, ut servamus eum? et quid nobis prodest, si oraverimus illum?
16. Verumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum longe sit a me!
17. Quoties lucerna impiorum extinguetur, et superveniet eis inundatio, et dolores dividet furoris sui?
18. Erunt sicut palæ ante faciem ven-

Job. 12, 3. Habebat. 12. Belg.

ti, et sicut favilla quam turbo dispergit.

19. Deus servabit filios dolorem patris; et cum rediderit, tunc sciet.
20. Videbunt oculi ejus interfectionem suam, et de furore Omnipotentis libet.
21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se, et si numerus mensuram ejus dimidiatur?
22. Numquid Deum doceret quispiam scientiam, qui excoecos indicat?
23. Iste moritur robustus et sanus, dives et felix;
24. Viscera ejus plena sunt adipè, et medulla ossa illius irrigantur;
25. Alius vero moritur in amaritudine anime absque ulli opibibus;
26. Et tamen simul in pulvere dormient, et vermes operient eos.
27. Certe novi cogitationes vestras, et sententias contra me iniquas.
28. Dicitis enim: Ubi est domus principis? et ubi tabernacula impiorum?
29. Interrogate quemlibet de viatoribus, et hæc eadem illum intelligere cognoscetis:
30. Quia in diem perditionis servatur malus, et ad diem furoris decetur.
31. Quis arguet eorum omnia, et quis fecit, quis reddet illi?
32. Ipse ad sepulchra ducetur, et in congerie mortuorum vigilabit.
33. Dulcis fuit glareis Cocytj, et post se omnem hominem trahet, et ante se immemorabiles.
34. Quomodo igitur consolamini me frustra, cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

CAPUT XXII.

Eliphaz arguit Job immissericordie in peccatorum oppressione, et aliorum factorem, ostendens ipsam de divina providentia non recte sentire, ac p̄sentire bona promittens.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2. Numquid Deo potest comparari homo, etiam cum perfectæ fuerit scientia?
3. Quid prodest Deo, si iustus fuerit; aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?
4. Numquid timens arguet te, et veniet tecum in iudicium?
5. Et non propter malitiam tuam plurimum, et infinitas iniquitates tuas?
6. Abstulisti enim pignus fratrum tuo-

Job. 12, 3. Belg.

rum sine causa, et nudos spoliasti vestibus.

7. Aquam lasso non dedisti, et assecundis subtraxisti pecuniam.
8. In fortitudine brachij tui possidebas terram, et potentissimus obtinebas eam.
9. Viduas dimisitque vacuas, et lacertos pupillorum comminasti.
10. Propterea circumdatus es laqueis, et conturbat te fortitudo scabita.
11. Et postulas te tenebras non visum, et impetu aquarum inundantium nos oppressum iri!
12. An non cogitas quod Deus excelsior celo sit, et super stellarum verticem sublimetur?
13. Et dicitis: Quid enim movit Deum? et quasi per calcem judicat.
14. Nabes latibulum ejus, nec nostra considerat, circa cardines cæli perambulat.
15. Numquid semitam seculorum calcetisre capis, quam calcaverunt viri antiqui.
16. Qui sublati sunt ante tempus suum, et furvis subvertit fundamentum eorum;
17. Qui dicebant Deo: Recede a nobis; et quasi mihi posset facere Omnipotens, antebant eum.
18. Cum ille implesset domos eorum bonis? Quorum sententia procal sit a me!
19. Videbant iusti, et lababuntur, et innocens subsannabit eos.
20. Nonne succisa est erectio eorum? et reliquias eorum devoravit ignis?
21. Acquiesce igitur ei, et habeto pacem; et per hæc habebis fructus optimos.
22. Suscipe ex ore illius legem, et pone sermones ejus in corde tuo.
23. Si reversus fueris ad Omnipotentem, edificaberis, et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo.
24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos.
25. Eriquet Omnipotens contra hostes tuos et argumentum coaccorvabitur tibi.
26. Tunc super Omnipotentem delictis alligat, et elevabit ad Deum faciem tuam.
27. Rogabis eum, et exaudiet te, et vota tua reddes.
28. Decernes rem, et veniet tibi; et in vis tui splendet lumen.
29. Quod enim humilitas fuerit erit

Job. 12, 40.

in gloria; et qui inclinaverit oculos, ipso salvetur.

30. Salvabitur innocens; salvabitur autem in munditia manuum suarum.

CAPUT XXIII.

Job, divinum iudicium humiliter invocans, ostendit se non puniri propter peccata sua, recteque sentire de providentia Dei incomprehensibili, omnia pro sua voluntate faciens.

1. Respondens autem Job, ait:
2. Nunc quoque in amaritudine est sermo meus, et manus plæz meæ aggravata est super gemum meum.
3. Quis mihi tribuat ut cognoscam et inveniam illum, et veniam usque ad solium ejus?
4. Ponam eorum cor in iudicium, et os meum replebo increpationibus;
5. Ut sciam verba quæ mihi respondeat, et intelligam quid loquatur mihi.
6. Nolo mille fortitudines contendat mecum, nec magnitudinis sua mole me premat.
7. Proponat æquationem contra me, et p̄veniat ad victoriam iudicium meum.
8. Si ad orientem iteri, non apparat si ad occidentem, non intelligam eum.
9. Si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum: si me vertam ad dexteram, non video illum.
10. Ipse vero quasi aurum quod per ignem transit.
11. Vestigia ejus secutas est pes meus; viam ejus custodivi, et non declinavi ex ea.
12. A mandatis laborum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus.
13. Ipse enim solus est, et nemo avertere potest cogitationem ejus: et anima ejus quomocumque voluit, hoc fecit.
14. Cum expleverit in me voluntatem suam, et alia multa similis præsto sunt ei.
15. Et idcirco a facie ejus turbatus sum, et considerans eum, timore sollicitior.
16. Deus movit cor meum, et Omnipotens conturbavit me.
17. Non enim peri propter imminentes tenebras, nec faciem meam operuit caligo.

Job. 12, 40.

CAPUT XXIV.

Job, ut recte se sentire ostendat de divina providentia, dicit Deo nota esse tempora, et hominum varias recesses, iniquitates, ab eo punitiones.

1. Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora; qui autem noverant eum, ignorat dies illius.
2. Alii terminos transierunt, diripiunt greges, et paverunt eos.
3. Asinum pupillorum abegerunt, et ablatum pro pignore bovem viduae.
4. Subvertorunt pauperum viam, et oppresserunt pariter mansuetos terre.
5. Alii quasi onagri in deserto egrediuntur ad opus suum; vigilantes ad predam, preparant panem liberis.
6. Agrum non suum demittunt, et vineam ejus, quem vii oppresserunt, vindemiant.

7. Nudos dimittunt homines, indumenta tollentes, quibus non est opus mentium in frigore;
8. Quos imbres montium rigant, et non habentes velamen, amplexantur lapides.

9. Vim fecerunt depredantes pupillos, et vulgum pauperum spoliaverunt.
10. Nudi et incendentibus absque veste, et esurientibus tulerunt spicas.
11. Inter accivos eorum meridisti sunt, qui calcatis torcularibus siliunt.

12. De civitatibus fecerunt viros gemere, et anima vulneratorum clamavit; et deus inultum shire non patitur.
13. Ipsi fuerunt rebelles lumini, ne sciant vias ejus, nec reversi sunt per sentias ejus.

14. Mane primo consurgit homicida, interficit egenum et pauperem; per noctem vero erit quasi fur.

15. Oculus adulteri observat caliginem, dicens: Non me videbit oculus; et aperiet vultum suum.

16. Perfodit in tenebris domos, sicut in die condixerat sibi; et ignoravit lucem.

17. Si sibi appareret aurora, aritrantur umbram mortis; et sic in tenebris quasi in luce ambulat.

18. Levit est super faciem aquae; maledicta sit pars ejus in terra, nec ambulet per viam vinearum.

19. Ad nimium calorem transeat ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum illius.

20. Obliviscatur ejus misericordia;

dulcedo illius vermes; non sit in recessibus, sed conteratur quasi lignum infractuosum.

21. Pavit enim sterilem quae non parit, et viduae bene non fecit.

22. Detraxit fortes in fortitudine suam, et eam sterit, non credit vitis suam.

23. Dedit ei Deus locum penitentiae, et ille abiit eo in superbiam; oculi autem ejus sicut in vis illius.

24. Elevati sunt ad modicum, et non subsistent; et humiliabuntur sicut cinis, et auferentur, et sicut summitates spicarum contontentur.

25. Quod si non est ita, quis me potest arguere esse mentium, et potuere ante Deum verba mea?

CAPUT XXV.

Baldad ex Dei sublimitate et hominum humilitate, negat hominem Deo comparari justificari posse.

1. Respondens autem Baldad Sabites, dixit:

2. Potestas et terror apud eum est, qui facit concordiam in sublimibus suis.

3. Numquid est numerus millium ejus? et super quem non surgit lumen illius?

4. Numquid justificari potest homo comparatus Deo, aut apparere mundus natus de muliere?

5. Ecce luna etiam non splendet, et stelle non sunt mundae in conspectu ejus;

6. Quanto magis homo patredo, et filius hominis vermis!

CAPUT XXVI.

Job dicit nullam Deo ab homine antequam prestari posse, Dei incomprehensibilem potentiam ex ipsis operibus demonstrari.

1. Respondens autem Job, dixit:

2. Cujus adjutor es? numquid imbecillus? et sustentas brachium ejus qui non est fortis?

3. Qui dedisti consilium? forsitan illi qui non habet sapientiam? et prudentiam tuam ostendisti plurimum?

4. Quem docere voluisti? nonne eum qui fecit spiramentum?

5. Ecce gigantes gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis.

¹ Apoc. 2, 21.

6. Nudus est infernus coram illo, et nullum est operimentum perditionis.

7. Qui extendit aquilonem super vacuum, et appendit terram super nihilum.

8. Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erumpant pariter dorsum.

9. Qui tenet vultum solis sui, et expandit super illum nebulam suam.

10. Terminum circumdedit aquis, usque dum filiantur lux et tenebrae.

11. Columnae caeli contremiscunt, et pavent ad nutum ejus.

12. In fortitudine illius repente maria congregata sunt, et prudentia ejus percussit vestibulum;

13. Spiritus ejus ornavit caelos, et, chasticante manu ejus, oduetas est coluber torquesus.

14. Ecce haec ex parte dicta sunt viarum ejus; et cum vis parvam stillam sermonis ejus audierimus, quis poterit intuerum magnitudinis illius intueri?

CAPUT XXVIII.

Job, perpetuo constans in sui justificatione, rejecta amicorum calumnia, ascendit caritatem studentem, quod impij ex praesentis vitae brevi prosperitate in mortem rapiuntur a Deo ad supplicia.

1. Addidit quoque Job, assumens parabolam suam, et dixit:

2. Viri Deus, qui abstolit iudicium meum, et Omnipotens, qui ad amaritudinem addidit animam meam!

3. Quia domus superest habitus in me, et spiritus Dei in naribus meis,

4. Non loquentur labia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium.

5. Absit a me ut justos vos esse judicem; donec declinam, non recedam ab innocentia mea.

6. Justificationem meam, quam cepi tenere, non deseram; neque enim repredandi me cor meum in omni vita mea.

7. Sit ut impius, inimicus meus; et adversarius meus, quasi iniquus.

8. Quae est enim spes hypocrite, si arare rapiat, et non liberet Deus animum ejus?

9. Numquid Deus audit clamorem ejus, cum tenerit super eum angustiam?

10. Aut poterit in Omnipotente delectari, et invocare Deum omni tempore?

11. Docete vos, per manum Dei, quae

Omnipotens habeat, nec abscondam.

12. Ecce vos omnes auistis; et quid sine causa vana loquimini?

13. Haec est pars hominis impij apud Deum, et hereditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipiunt:

14. Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, et nepotes ejus non saturabuntur pane;

15. Qui reliqui fuerint et eo sepelientur in interitu, et viduae illius non plorabunt.

16. Si comportaverit quasi terram argentum, et sicut vitium paraverit vestimenta;

17. Praeparabit quidem, sed iustus vestietur illa, et argentum innocens dividet.

18. Edificavit sicut tinea domum suam, et sicut custos fecit umbraculum.

19. Dives, cum dormierit, nihil secum auferet; aperiet oculos suos, et nihil inveniet.

20. Apprehendet eum quasi aqua inopia, nocte opprimet eum tempestas.

21. Tolleit cum ventus urens, et auferet, et velut turbo rapiet eum de loco suo.

22. Et mittet super eum, et non parced; de manu ejus fugiens fugiet.

23. Stringet super eum manus suas, et sibilabit super illum, intuens locum ejus.

CAPUT XXVIII.

Job etiam innocentem studuit, quod haec sit mensura via obtinenda sapientiae, quam ostendit auro longe esse praesentiorum, tam origine, tam rei dignitate; Deo autem perspecta esse quae occultissima naturae, et sapientiam a caelo dari, non auro esse; cuius sapientiae particula quaedam communicatur per Dei timorem.

1. Habet argentum venarum suarum principia, et auro locus est in quo conflat.

2. Ferrum de terra tollitur, et lapis solutus calore in terra vertitur.

3. Tempus posuit tenebris, et universorum finem ipse considerat, lapidem quoque caliginis, et umbram mortis.

4. Dividit torrens a populo peregrinante eos quos oblitus est pes egenitis hominis, et inivis.

¹ Ps. 45, 18.

5. Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igni subversa est.

6. Locus sapphiri lapides ejus, et glebe illius aurum.

7. Semitam ignoravit avis, nec intravit est eam oculus volucribus.

8. Non calcaverunt eum filii infortiorum, nec pertransiit per eam leona.

9. Ad silicem extendit manum suam, subvertit a radicibus montes.

10. In petris rivus exiit, et omne pretiosum vidit oculus ejus.

11. Profunda quoque fluviorum scrutatus est, et abscondita in lucem produxit.

12. Sapientia vero ubi invenitur? et quis est locus intelligentie?

13. Nescit homo pretium ejus, nec invenitur in terra sanctorum viventium.

14. Abyssus dicit: Non est in me; et mare loquitur: Non est in mecum.

15. Non dabitur aurum obryzum pro ea, nec appendetur argentum in commutatione ejus.

16. Non confertur tinctis Indie coloribus, nec lapidi sardonychio pretiosissimo, vel sapphiro.

17. Non adaequabitur ei aurum vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vasa auri.

18. Excelsa et eminentia non memorerantur comparationi ejus; trahitur autem sapientia de occultis.

19. Non adaequabitur ei topazius de Æthiopia, nec tinctura mundissime componetur.

20. Unde ergo sapientia venit? et quis est locus intelligentie?

21. Abscondita est ab oculis omnium viventium; volucres quoque caeli latet.

22. Perdidit et mors dixerunt: Atribus nostris avidimus famam ejus.

23. Deus intelligit viam ejus, et ipse novit locum illius.

24. Ipse enim fines mundi tetinetur, et omnia quae sub caelo sunt respicit.

25. Qui fecit ventis pondus, et aquas appendit in mensura.

26. Quando ponat pluviam legem, et viam procellis sonantibus,

27. Tunc vidit illam, et enarravit, et preparavit, et investigavit.

28. Et dixit homini: Ego timor Domini, ipsa est sapientia, et recedere a malo, intelligentia.

CAPUT XXIX.

Job, pristinum cupiens restitui felicitatem, multis verbis illam enarrat, una cum bonis suis operibus, quo se de coeterna aeternorum calamitatum vindicet.

1. Addidit quoque Job, assumens parabolan suam, et dixit:

2. Quis mihi tribuat et sim jura menses pristinos, secundum dies quibus Deus custodiebat me.

3. Quando splendebat lucerna ejus super caput meum, et ad lumen ejus ambulabam in tenebris;

4. Sicut fui in diebus adolescentie meae, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo;

5. Quando erat Omnipotens mecum, et in circuitu meo pueri mei;

6. Quando lavabam pedes meos hygro, et petra fundebat mihi rivus olei;

7. Quando prodeebam ad portam civitatis, et in platea parabant cathedram mihi?

8. Videbant me juvenes, et abscondebantur; et senes assurgentes stabant.

9. Principes cessabant loqui, et digitum superponebant ori suo.

10. Vocem suam cohibebant dices, et lingua eorum gutturi suo adhaerebat.

11. Auris audiens beatificabat me, et oculus videns testimonium reddebat mihi.

12. Eo quod liberassem pauperem vicerantem, et pupillum cui non esset adjutor.

13. Benedictio perituri super me veniebat, et cor vidam consolatus sum.

14. Justitia indutus sum, et vestivi me, sicut vestimento et diademate, iudicium meo.

15. Oculus fui caecus, et pes claudus.

16. Pater eram pauperum, et causam quam nesciebam diligentissime investigabam.

17. Conterebam molas iniqui, et de dentibus illius auferbam predam.

18. Dicebamur: In nidulo non sonari, et sicut palma multiplicabo dies.

19. Radix mea aperta est secus aquas, et ros morabitur in messione mea.

20. Gloria mea semper innovabitur, et arcus meus in manu mea instaurabitur.

21. Qui me audiebant, expectabant sententiam, et intenti tacebant ad consilium meum.

22. Verbis meis addere non aude-

bant, et super illos stillabat eloquium meum.

23. Expectabant me sicut pluviam, et os suum aperiebant quasi ad imbrem serotinum.

24. Si quando ridebam ad eos, non credebant, et lax vultus mei non cadent in terram.

25. Si voluissem ire ad eos, sedebam primus; cumque sederem quasi rex, circumstante exercitu, eram tamen mentium consolator.

CAPUT XXX.

Plagis Job pristinum illam felicitatem, veram sibi, permittente Deo, in summam calamitatem.

1. Nunc autem derident me juniores tempore, quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei;

2. Osorum virtus manuum mihi erat pro nihilo, et vita ipsa putabantur iniduum;

3. Egrotat et fame steriles, qui rodebant in esuladine, squalentes calamitatis et miseria;

4. Et mandebant herbas, et arborum cortices, et radix juniperorum erat cibus eorum;

5. Qui de convallibus ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea cum clamore curabant;

6. In desertis habitabant torrentium, et in cavernis terrae, vel super glaciem;

7. Qui inter hujuscemodi letabantur, et esse sibi senibus delicias computabant;

8. Illi stultorum et ignobilium, et in terra peccatis non parentis in os meum.

9. Nunc in eorum canticum versus sum, et factus sum eis in proverbium.

10. Abominantur me, et longe fugiunt a me, et faciem meam conspuere non verentur.

11. Pauperem enim suam aperuit, et afflicti me, et fremum posuit in os meum.

12. Ad dexteram orientis calamitates meae illuc surrexerunt; pedes meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus senitis suis.

13. Dissipaverunt itinera mea; insidii sunt mihi, et pro-valuerunt; et non fuit qui ferret auxilium.

14. Quasi rupto muro, et aperta janua, irruerunt super me, et ad meas miseras devoluti sunt.

15. Reductus sum in nihilum; abstul-

isti quasi ventus desiderium meum, et velut nubes pertransiit salus mea.

16. Nunc autem in memetipso marcescit anima mea, et possident me dies afflictionis.

17. Nocte os meum perforatur doloribus; et qui me comedit, non dormitum.

18. In multitudinem eorum consumitur vestimentum meum, et quasi captilo tunice succieverunt me.

19. Comparatus sum luto, et assimilatus sum favillae et cineri.

20. Clamo ad te, et non exaudis me; sto, et non respicis me.

21. Mutatus es mihi in crudelum, et in duritia manus tua adversaris mihi.

22. Elevasti me, et quasi super ventum ponens elixisti me valide.

23. Selo qui morti trades me, ubi consistens est dormis omni viventi.

24. Veritatem non ad consumptionem eorum emittis manum tuam; et si corruerint, ipse salvabis.

25. Flebam quondam super eo qui afflicti erat, et compatiebatur animi mea pauperi.

26. Expectabant bonis, et venerunt mihi mala; pressolabar lucem, et erraverunt tenebrae.

27. Merens incedebam sine fururo; consuevi, in turba clamabam.

28. Frater fui draconum, et socius struthionum.

29. Cutis mea denigrata est super me, et ossa mea aruerunt pro caumate.

31. Versa est in luctum cithara mea, et organum meum in vocem flentium.

CAPUT XXXI.

Job, ut de amictorum calamitatis se purget, summam iudicem innocentiam suam testari invocans, suas enarrat virtutes, quibus a puro asservit.

1. Peregri fodus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine.

2. Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et hereditatem Omnipotentis de excelsis?

3. Numquid non perdidit est iniquo, et alienato operantibus injustitiam?

4. Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus meos dinumerat?

5. Si ambulavi in vanitate, et festina-
vit in dolo pes meus.
6. Appendit me in statera justa, et
sciat Deus simplicitatem meam.
7. Si declinavi gressus meos de via,
et si secutum est oculus meus cor meum,
et si manibus meis adhesit macula,
8. Scram, et alius comedat; et proge-
nies mea eradicetur.
9. Si deceptum est cor meum super
muliere, et si ad ostium amici mei iusti-
dium sum.
10. Scortum alterius sit uxor mea, et
super illam incurverunt alii.
11. Hoc enim nefas est, et iniquitas
maxima.
12. Igais est usque ad perditionem
devoratus, et omnia eradicans genui-
mina.
13. Si contempsi subire iudicium cum
servo meo et ancilla mea, cum discer-
pant adversum me.
14. Quid enim faciam cum surrexerit
ad iudicandum Dominus et eam quæsierit,
quid respondebo illi?
15. Numquid mihi in atero fecit me,
qui et illum operatus est? et formavit
me in vulva unus?
16. Si negavi quod volebant pauperi-
bus, et oculos vidue expectare feci;
17. Si comedi buccellam meam solus,
et non comedi papillam eis ea
18. Quia ab infantia mea crevit mecum
miseratio, et de utero matris mee
gressa est mecum;
19. Si desperi perantem, eo quod
non haberet indumentum, et absque
operto pauperem;
20. Si non benedixerunt michi latera
ejus, et de velleribus ovium meum
calefactus est;
21. Si levavi super papillum manum
meam, etiam cum viderem me in porta
superiore.
22. Humerus meus a junctura sua ca-
dit, et brachium meum cum suis ossi-
bus confringatur.
23. Semper enim quasi tonitruus son-
per me fluctus timi Deum, et puerus
ejus ferre non potest.
24. Si putavi aurum robur meum, et
obryzo dixi: Fiducia mea;
25. Si letatus sum super multis divitiis
meis, et quia plurima reperit manus
meæ;
26. Si vidi solum cum fulgeret, et lu-
nam incoedentem clare.
27. Et letatum est in abscondito cor

- meum, et osculatus sum manum meam
ore meo.
28. Que est iniquitas maxima, et ag-
gatio contra Deum altissimum.
29. Si gavisus sum ad ruinam ejus
qui me oderat, et exultavi quod in-
venisset eum malum;
30. Non enim dedi ad peccandum gur-
nem meum, ut expetere malitiam an-
imæ ejus.
31. Si non dixerat viri tabernaculi
quis: Quis det de carnibus ejus, ut a-
turetur?
32. Foris non mansi peregrinus; os-
tium meum visitori patuit.
33. Si abscondi quasi homo peccatum
meum, et celavi in sinu meo iniquita-
tem meam;
34. Si exavi ad multitudinem sim-
miam, et despectio propinquorum ter-
ruit me; et non magis tacui, nec gressus
suos ostiavi.
35. Quis mihi tribuat audiret, ut
desiderium meum audiat Omnipotens,
et librum scribat ipse qui iudicat.
36. Ut in humero meo portem illum,
et circumdum illum quasi coronam
mihî?
37. Per singulos gradus meos præn-
untiabo illum, et quasi principi o-
stem eum.
38. Si adversum me terra mee clamet,
et cum ipsa sulci ejus dolent;
39. Si fructus ejus comedi absque
pœnnia, et animam agricolarum ejus
adivi;
40. Pro frumento oriatur mihi tribus,
et pro herdo spina.
Finita sunt verba Job.

CAPUT XXXII.

Job, silentio amicis imposito, arguit eam
cum illis insipientiam ab Elia, qui seorsum
iustitiam.

1. Omiserunt autem tres viri isti re-
pondere Job, eo quod iustus sibi vide-
retur.
2. Et iratus, indignatusque est Elia,
filius Barachel, Buzites, de cognatione
Ram; iratus est autem adversum Job,
eo quod iustum se esse diceret coram
Deo.
3. Porro adversum amicos ejus indi-
gnatus est, eo quod non invenissent res-
ponsum rationabilem, sed tantum-
modo condemnassent Job.

4. Igitur Elia expectavit Job loquen-
tem, eo quod seniores essent qui loque-
bantur.
5. Cum autem vidisset quod tres re-
pondere non potuissent, iratus est vehe-
menter.
6. Respondensque Elia, filius Barachel,
Buzites, dixit: Juniter sum tempore, vos
autem antiquiores; idcirco, detinisse car-
nia, veritas sum vobis indicare meam
sententiam.
7. Sperabam enim quod ætas prolixior
loqueretur, et annorum multitudo do-
ceret sapientiam.
8. Sed, ut video, spiritus est in homi-
nibus, et inspiratio Omnipotentis dat
intelligentiam.
9. Non sunt longævæ sapientes, nec
senes intelligent judicium.
10. Ideo dicam: Audito me, ostendam
vobis etiam ego meum sapientiam.
11. Expectavi enim sermones vestros,
audi vi prudentiam vestram, donec
disciperemini sermonibus;
12. Et donec putabam vos aliquid di-
cere, considerabam: sed, ut video, non
est qui possit arguere Job, et respondere
ex vobis sermonibus ejus.
13. Ne forte dicatis: Invenimus sap-
ientiam; Deus projecit eum, non homo.
14. Nilil locutus est mihi; et ego non
secundum sermones vestros respondebo
illi.
15. Extinuerunt, nec responderunt
vobis, absteranturque a se eloquia.
16. Quoniam igitur expectavi, et non
sunt locuti; steterant, nec ultra respon-
derunt;
17. Respondebo et ego partem meam,
et ostendam scientiam meam.
18. Plenus sum enim sermonibus, et
correat me spiritus utri me.
19. En venter meus quasi mustam
absque spiraculo, quod lagunculas novas
disruptit.
20. Loquar, et respirabo panululum;
aperiam labia mea, et respondebo.
21. Non accipiam personam viri, et
Deum homini non æquabo.
22. Nescio enim quamdiu subsistam,
et si post modicum tollat me factor
meus.

CAPUT XXXIII.

Elia et sermonibus Job ostendit tribiter eum
non esse iustum, dicens quomodo Deus lo-

quens loquatur et erudiat et increpet, ac res-
piciat proficitur.

4. Audi igitur, Job, eloquia mea, et
omnes sermones meos ausculta.
2. Ecce aperui os meum, loquatur lin-
gua mea in faucibus meis.
3. Simpliciter cordo meo sermones mei,
et sententiam puram labia mea loquentur.
4. Spiritus Dei fecit me, et spiraculum
Omnipotentis vivificavit me.
5. Si potes, responde mihi, et adver-
sus faciem meam consiste.
6. Ecce, et me sicut et te fecit Deus,
et de eodem luto ego quoque formatus
sum.
7. Verumtamen miraculum meum non
te terreat, et eloquentia mea non sit tibi
gravis.
8. Dixisti ergo in auribus meis, et vo-
cem verborum tuorum audivi;
9. Mundus sum ego, et absque do-
lictio; immaculatus, et non est iniquitas
in me.
10. Quia querelas in me reperit, ideo
arbitratus est me inimicum sibi.
11. Posui in terro pedes meos, cus-
todivi omnes semitas meas.
12. Hoc est ergo in quo non es ius-
tificatus. Respondebo tibi, quia major
sit Deus homine.
13. Adversus eum contendis, quod non
ad omnia verba responderi tibi?
14. Semel loquatur Deus, et secum:
idipsum non reperit.
15. Per somnum, in visione nocturna,
quando irruit super super homines, et
dormiunt in lectulo,
16. Tunc aperit aures virorum, et eru-
diens eos instruit disciplina.
17. Ut avertat hominem ab his que
facit, et liberet eum de superbia,
18. Eruens animam ejus a corrup-
tione, et vitam illius, ut non transeat in
gladium.
19. Increpat quoque per dolorem in
lectulo, et omnia ossa ejus marcescere
facit.
20. Abominabilis ei fit in via sua pa-
nis, et anime illius cibus aut desiderabi-
lis.
21. Tabescit caro ejus, et ossa, que
tectia fuerant, nudabantur.
22. Appropriavit corruptioni anima
ejus, et vita illius mortificis.
23. Si fuerit pro eo angelus loquens,
unus de millibus, ut annuisset hominis
acquiescem,

21. Miserebitur ejus, et dicit: Libera eum, ut non descendat in corruptionem; inventi in quo eto propitius.

22. Consumpta est caro ejus a supplicia; revertatur ad dies adolescentiæ suæ.

26. Deprecabitur Deum, et placabilis erit; et videbit faciem ejus in Jubilo, et reddet libenter iustitiam suam.

27. Respiciet homines, et dicit: Peccavi, vere deliqui, et et eram dignus non recepisse.

28. Liberavit animam suam, ne periret in interitum, sed vivens lucem videt.

29. Ecce hæc omnia operatur Deus tuis tribus vicibus per singulos.

30. Ut revocet animas eorum a corruptione, et illuminet luce viventium.

31. Attende, Job, et audi me; et tace, dum ego loquor.

32. Si autem habes quod loquaris, responde mihi, loquere; volo enim te apparere iustum.

33. Quod si non habes, audi me, tace, et docebo te sapientiam.

CAPUT XXXIV.

Eliu rursus ex verbis Job accusat eum blasphemias atrociores criminans, æquilibrium ostendens divini iudicii, ejus quoque potentie et notitiae cuncta abesse.

1. Pronuntiatis itaque Eliu, etiam hæc locutus est:

2. Audite, sapientes, verba mea; et, erudi, ascultate me.

3. Auris enim verba probat, et guttur escas iudicio dijudicat.

4. Judicium elegantius nobis, et inter nos videamus quid sit melius.

5. Quia dixit Job: Iustus sum, et Deus subvertit iudicium meum.

6. In iudicando enim me mendacium est, violenta sagitta mea absque ullo peccato.

7. Quis est vir ut est Job, qui bibit subsannationem quasi aquam?

8. Qui greditur cum operantibus iniquitatum, et ambulat cum viris impiis?

9. Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cacaverit cum eo.

10. Ideo, viri cordati, audite me: Absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas!

¹ Sap. 12, 11.

² Deut. 10, 17. II Par. 17, 7. Sap. 6, 8.

11. Opus enim hominis reddet ei, et iuxta vias singulorum restituet eis.

12. Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet iudicium.

13. Quem constituit alium super terram? aut quem posuit super orbem quæra fabricatus est?

14. Si dirixerit ad eum cor suum, spiritum illius et flatum ad se trahebat.

15. Deficiet omnis caro simul, et homo in cinerem revertetur.

16. Si habes ergo intellectum, audi quod dicitur, et ausculta vocem eloquii mei.

17. Numquid qui non amat iudicium, sanari potest? et quomodo tu cum qui iustus est in tantum condemnas?

18. Qui dicit regi: Apostata; qui vocat duces impios;

19. Qui non accipit personas principum, nec cognovit tyrannum, cum disceperet contra pauperem; opus enim manuum ejus sunt: universi.

20. Subito morientur, et in media nocte turbabuntur populi, et transibunt, et auferent violentum absque manu.

21. Oculi enim ejus super vias hominum, et omnes grossas eorum considerat.

22. Non sunt tenebræ, et non est umbra mortis, ut abscondatur ibi qui operatur iniquitatem.

23. Neque enim ultra in hominis pestalato est, ut veniat ad Deum in iudicium.

24. Conteret multos, et innumerabiles, et stare faciet alios pro eis.

25. Novit enim opera eorum, et idcirco inducet noctem, et conterentur.

26. Quasi impius percussit eos, in loco iudicium;

27. Qui quasi de industria recesserunt ab eis, et omnes vias ejus intelligere noluerunt;

28. Ut pervenire facerent ad eum clamorem egni, et audiret vocem pauperum.

29. Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnaret? et quis absconderet vultum, quis est qui contempleretur eum, et super gentes, et super omnes homines?

30. Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi.

Recit. 25, 15. Act. 10, 24. Rom. 2, 11. Gal. 4, 6. Eph. 6, 9. Col. 3, 25. I Pet. 1, 17.

CAPUT XXXV.

31. Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo.

32. Si erravi, tu doce me; si iniquitatem locutus sum, ultra non addam.

33. Numquid a te Deus expetit eam, qui displicuit tibi? Tu enim captivi loqui, et non ego. Quod si quid nosti melius, loquere.

34. Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me.

35. Job autem stulte locutus est, et verba illius non sonant disciplinam.

36. Pater mi, probetur Job usque ad finem: ne desinas ab homine iniquitatis!

37. Quis addit super peccata sua blasphemiam, inter nos interim constringatur; et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

CAPUT XXXV.

Eliu, facta colligens Job dixisse Deo non placere quod rectum est, ostendit non Deo, sed homini, et pietatem professæ, et impetitam abesse.

1. Igitur Eliu hæc rursus locutus est:

2. Numquid æqua tibi videtur tua cogitatio, ut dixeris: Justior sum Deo?

3. Dixisti enim: Non tibi placeat quod rectum est; vel quid tibi proderit, si ego peccaverim?

4. Itaque ego respondebo sermonibus tuis, et amicis tuis tecum.

5. Suspice caelum, et intire; et contemplantur æthera quod alior te sit.

6. Si peccaveris, quid ei noceris? et si multiplicata fuerint iniquitates tue, quid facies contra eum?

7. Porro si iuste egeris, quid donabis ei, aut quid de manu tua accipiet?

8. Homini qui similis tui est, nocentibus impietas tua; et filium hominis adjuvabit iustitia tua.

9. Propter multitudinem calumniarum clamabant; et ejulabant propter vim brachii tyrannorum.

10. Et non dixit: Ubi est Deus qui fecit me, qui dedit carnina in nocte.

11. Qui docet nos super iumenta terræ, et super volucres cæli erudit nos?

12. Ibi clamabant, et non exaudiet propter superbiam malorum.

13. Non ergo frustra audiet Deus, et Omnipotens causas singulorum intuebitur.

14. Etiam cum dixeris: Non considerat iudicare coram illo, et expectata sum.

15. Nunc enim non inferi furoræ sum, nec ulciscitur scelus valde.

16. Ergo Job frustra aperit os suum, et absque scientia verba multiplicat.

CAPUT XXXVI.

Eliu æquilibrium divini iudicii tacet, qui percutit ut erudit, loquitur ad se rediens, redentes a flagellis liberat; hortatur itaque Job ad respiciendum, promittens cuncta prospera.

1. Addens quoque Eliu, hæc locutus est:

2. Sustine me paululum, et indicabo tibi; adhuc enim habeo quod pro Deo loquar.

3. Respetam sententiam meam a principio, et operatorum meorum probabo iustum.

4. Vere enim absque mendacio sermones mei, et perfecta scientia probabitur tibi.

5. Deus potentes non abjicit, cum et ipse sit potens;

6. Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit.

7. Non auferet a Justo oculos suos, et reges in solio collocat in perpetuum, et illi eriguntur.

8. Et si fuerint in catenis, et vinciantur funibus pauperitatis,

9. Inducit eis opera eorum et scelerum eorum, quia violenti fuerunt.

10. Revelabit quoque aurem eorum, ut corripiat; et loquatur, ut revertantur ab iniquitate.

11. Si audierint, et observaverint, complebunt dies suos in bono, et annos suos in gloria;

12. Si autem non audierint, transibunt per gladium, et consumuntur in stultitia.

13. Simulatores et callidi provocant iram Dei, neque clamabant cum vinciti fuerint.

14. Morietur in tempestate anima eorum, et vita eorum inter effluviat.

15. Eripit de angustia sua pauperem, et revelabit in tribulatione aurem ejus.

16. Igitur salvabit te de ore angustissimo, et non habente fundamentum subter se; requies autem mensæ tuæ erit plena pinguedine.

17. Causa tua quasi impii iudicata est; causam iudiciumque recipies.

18. Non te ergo superet ira ut affli-

quem opprimas; nec multitudo donorum inclinet te.

19. Depono magnitudinem tuam absque tribulatione, et omnes robustos fortitudinis tue.

20. Ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro eo.

21. Cave ne declines ad iniquitatem; hanc enim cepisti sequi post miseriam.

22. Ecce, Deus excolet in fortitudine sua, et nullas est inimicis in legislatoribus.

23. Quis poterit scrutari vias ejus? aut quis potest ei dicere: Operatus es iniquitatem?

24. Memento quod ignores opus ejus, de quo cecinerunt viri.

25. Omnes homines vident eum; unusquisque intuetur procul.

26. Ecce, Deus magnus vincens scientiam nostram; numerus annorum ejus inestimabilis.

27. Qui auferit stellas caelum, et effundit imbres ad instar gurgitum.

28. Qui de nubibus fluunt, quae praetextant cuncta desuper.

29. Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum,

30. Et fulgurare lumine suo desuper, cardines quoque maris operiet.

31. Per haec enim judicat populos, et dat escas multis mortalibus.

32. In manibus abscondit lucem, et praecipit ei et rursus adveniat.

33. Annuntiat ad ea amico suo, quod possessio ejus sit, et ad eam possit ascendere.

• CAPUT XXXVII.

Elis ex mirabilibus Dei operibus ostendit Dei sapientiam, potentiam ac justitiam, et inscrutabilem judicium ipsius, quibus vult Job detrahisse; unde cum monerit ut se ruiti divino penitus subiciat, monet ut se ruiti divino penitus subiciat.

1. Super hoc expavit cor meum, et enatum est de loco suo.

2. Audite additionem in terrora voces ejus, et sonum de ore illius procedentem.

3. Subter omnes caelos ipse considerat, et lumen illius super terminos terrae.

4. Post eum rugiet sonitus, tonabit voce magnitudinis suae; et non investigabitur, cum addita fuerit vox ejus.

5. Tonabit Deus in voce sua mirabiliter, qui facit magna et inscrutabilia.

6. Qui praecipit nivis ut descendat in

terram, et hieinis pluvias, et imberi fortitudinis suae;

7. Qui in manu omnium hominum signat, ut noverint singuli opera sua.

8. Ingrederetur bestia latibulum, et inantro suo morabitur.

9. Ab interioribus egredietur tentatas, et ab arcturo figas.

10. Flante Deo, concrevit gela, et nubes spargunt lumen suum.

11. Frumentum desiderat nubes, et nubes spargunt lumen suum.

12. Quae Iustitiae per circuitum, quaeque eas voluntas gubernantis dixerit, ad omne quod praecipit illis super faciem orbis terrarum.

13. Sive in una tribu, sive in terra sua, sive in quocumque loco misericordiae suae eas jussit inveniri.

14. Ausculta haec, Job; sta, et considera mirabilia Dei:

15. Numquid scis quando praecipit Deus pluvias, ut ostenderent lucem nubium ejus?

16. Numquid nosti semitas nubium magnas, et perfectas scientias?

17. Nonne vestimenta tua calida sunt, cum perfata fuerit terra auro?

18. Tu farsitan cum eo fabricatus es caelos, qui solidissimam quasi arem sui sunt.

19. Ostende nobis quid dicamus illi; nos quippe involvimus tenebris.

20. Quis narrabit ei quae loquitur? Etiam si locutus fuerit homo, devorabitur.

21. At nunc non vident lucem; subito aer coegerit in nubes, et ventus transiens fugabit eas.

22. Ab arcture aurum venit, et ad Deum firmidolosa laudatio.

23. Digne cum invenire non possumus; magnus fortitudine, et iudicio, et justitia; et enarrari non potest.

24. Ideo timebant eum viri, et non audebant contemplari omnes qui tibi videntur esse sapientes.

CAPUT XXXVIII.

Deus ipse dignatione se interponit, et, Elis silere jasso, arguit Job, ostendens ex rebus a se operibus non posse illam divinitatem ac sapientiam comprehendere.

1. Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit:

2. Quis est iste involvens sententias sermonibus imperitiae?

3. Accinge sicut vir lumbos tuos; interrogabo te, et responde mihi.

4. Ubi eras quando ponebam fundamenta terrae? Indica mihi, si habes intelligentiam.

5. Quis posuit mensuras ejus, si nocuit vel quis tetendit super eam lineam?

6. Super quo bases illius solidatae sunt? aut quis dimisit angularem ejus?

7. Cum me laudarent simul astra matutina, et jubilarent omnes filii Dei?

8. Quis conclusit ostium mare, quando erumpebat quasi de vulva procedens,

9. Cum ponerem nubem vestimentum ejus, et caligine illud quasi pannis infantis obvolverem?

10. Circumdedit illud terminis meis, et posui vectem et ostia,

11. Et dixi: Usque huc venies, et non procedes amplius, et hic confringes tamente factus tuos.

12. Numquid post ortum tuum praecipisti diluulo, et ostendisti aurora locum suum?

13. Et transisti concutiens extrema terrae, et excussisti impios ex ea?

14. Resiliatur ut lutum signaculum, et stabilis sit vestimentum.

15. Auferetur ab impiis lux sua, et lucidum oculorum confringetur.

16. Numquid ingressus es profunda maris? et in novissimis abyssi deambulasti?

17. Numquid aperte sunt tibi portae mortis, et ostia tenebrosa vidisti?

18. Numquid considerasti latitudinem terrae? Indica mihi, si nosti, omnia;

19. In qua via lux habitat, et tenebrarum quis locus sit?

20. Ut ducas unumquodque ad terminos suos, et intelligas semitas domus ejus.

21. Sciebas tunc quod nasceretur eses, et numerum dierum morum noveras?

22. Numquid ingressus es thesauros nivis, aut thesauros grandinis aspexisti,

23. Quae preparavi in tempus hostis, in diem pugnae et belli?

24. Per quam viam spargitur lux, dividitur aestus super terram?

25. Quis dedit vehementissimo imberi cursum, et viam sonantis tonitru,

26. Ut plueret super terram absque homine in deserto, ubi nullas mortaliem commoratur.

27. Ut impleret inviam et desolatam; et produceret herbas virentes?

28. Quis est pluviae pater? vel qui genuit stellas matutinas?

29. De calvas utero egressa est glacies? et gela de caelo quis genuit?

30. In similitudinem lapidis aquae durantur, et superficies abyssi constringitur.

31. Numquid conjungere valebis micantes stellas Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris dissipare?

32. Numquid producis lucerum in tempore suo, et reserperum super filios terrae consurgere facis?

33. Numquid nosti ordinem caeli, et ponas rationem ejus in terra?

34. Numquid elevabis in nebula vocem tuam, et impetus aequarum operiet te?

35. Numquid mittes fulgura, et ibunt? et reverentia dicent tibi: Adsumus?

36. Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam?

37. Quis enarrabit caelorum rationem? et concentum caeli quis dormire faciet?

38. Quando fundebatur pluvius in terra, et glebae compingebantur?

39. Numquid capies leonem praedam, et animam catulorum ejus implebis.

40. Quando culant in antris, et in specubus insidiantur?

41. Quis preparat corvo escam suam, quando pulli ejus clamant ad Deum, vagantes, eo quod non habeant cibos?

• CAPUT XXXIX.

Deus ipsi Job ostendit mirabilia opera sua etiam ex his, quae, magno, rhinocerotae, struthionis, equo et aquila, argens eum quod cum ipso contendere vellet; quibus Job commotus agnoscat se temere locutum.

1. Numquid nosti tempus partus ibicum in petris? vel parturientes cervas observasti?

2. Dinumerasti menses conceptus eorum, et scisti tempus partus eorum?

3. Incurvatur ad factum, et pariunt, et rugitus emittunt.

4. Separantur filii eorum, et pergunt ad pastum; egrediuntur, et non revertuntur ad eas.

5. Quis dimisit onagram liberum? et vincula ejus quis solvit?

6. Cui dedit in soliditudine domum, et tabernacula ejus in terra saesuginis,

7. Contemnit multitudinem civitatis; clamorem exterioris non audit.

8. Circumspicit montes pascuae suas, et virentia quaeque perquirit.

9. Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut morabitur ad praesepe tuum?

10. Numquid alligabis rhinocerotem ad arandum loco tuo, aut confinget glebas vallium post te?

11. Numquid fiduciam habebis in magna fortitudine ejus, et derelinques ei labores tuos?

12. Numquid credes illi quod semenem reddat tibi, et arcam tuam congreget?

13. Penna struthionis similis est penni herodi et accipitris.

14. Quando derelinquit ova sua in terra, tu forsitan in pulvere calefacies ea?

15. Obliviscitur quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat.

16. Duratur ad filios suos, quasi non sint sui; frustra laboravit, nullo timore cogente.

17. Privavit enim eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.

18. Cum tempus fuerit, in altum alas erigit; deridet equum et usensorem ejus.

19. Numquid praebens equo fortitudinem, aut circumdabis collo ejus hianitiam?

20. Numquid suscitabis eum quasi locustas? gloria narium ejus terror.

21. Terram ungula fodit, exsultat audacter; in occursum pergit armatis.

22. Contemnit pavorem, nec cedit gladio.

23. Super ipsam sonabit pharetra; vibrabit hasta et clypeus;

24. Pervens et fremens sorbet terram, nec reputat tubas sonare clangorem.

25. Ubi audierit buccinam, dicit: Vah! Procul odoratur bellum, exhortationem ducum, et ululatum exercitus.

26. Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter, expandens alas suas ad austrum?

27. Numquid ad praeseptum tuum elevabitur aquila, et in arduis ponet nidum suum?

28. In petris manet, et in praeruptis silicibus commoratur, atque inaccessis rupibus.

29. Inde contemplantur escam, et de longe oculi ejus prospiciunt.

30. Pulli ejus lambent sanguinem; et

ubiqueque cadaver fuerit, statim adest.

31. Et adiecit Dominus, et locutus est ad Job :

32. Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? Uti que qui arguit Deum, debet respondere ei.

33. Respondens autem Job Domino, dixit :

34. Qui leviter locutus sum, respondere quid possum? Manum meam ponam super os meum.

35. Unum locutus sum, quod utinam non dixissem, et alterum, quibus ultra non addam.

CAPUT XL

Deus arguens Job quod visus sit justitiae ipsius detraxisse, ostendit ei suam potentiam in behemoth et leviathan, sicutiam et impetum.

1. Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit :

2. Ecce sicut vir limbus tuos; interrogabo te, et indica mihi :

3. Numquid irritum facies iudicium meum, et condemnabis me, ut tu iustificeris?

4. Et si habes brachium sicut Deus? et si voce similis tonas?

5. Circumda tibi decorem, et in sablime erigere, et esto gloriosus, et speciosus induere vestibus.

6. Disperge superbos in furore tuo, et respicies eorum arrogantiam in humilia.

7. Respice cunctos superbos, et confunde eos, et cedere implos in loco suo.

8. Absconde eos in pulvere simul, et facies eorum demerge in foveam.

9. Et ego confitebor quod salvare te possit delectera tus.

10. Ecce behemoth quem feci tecum, senum quasi bos comedit.

11. Fortitudo ejus in lumbis ejus, et virtus illius in umbilico venteris ejus.

12. Stringit caudam suam quasi cedrum; nervi testicularum ejus perpendunt.

13. Ossa ejus velat fistulae arii, cartilago illius quasi laminae ferreae.

14. Ipse est principium viarum Dei; qui fecit eum applicabit gladium ejus.

15. Haec montes herbas ferunt; omnes bestiae agri indont ibi.

16. Sub umbra dormit, in secreto celami et in locis humentibus.

17. Protegitur umbrae umbram ejus; circumdabant eum salices torrentis.

18. Ecce absorbebit fluvium, et non mirabitur; et habet fiduciam quod infloat Jordanis in os ejus.

19. In oculis ejus quasi hamo capiet eum, et in subibus perforabit naves ejus.

20. An extrahere poteris leviathan hamo, et fane ligabis linguam ejus?

21. Numquid ponas circumta in naribus ejus, aut annulla perforabis maxillam ejus?

22. Numquid multiplicabit ad te proceres, aut loquetur tibi mollia?

23. Numquid feriet tecum pactum, et accipies eum servum sempiternum?

24. Numquid illudet ei quasi avi, aut ligabis eum ancillis tuis?

25. Condidit eum amicus? diderunt illum negotiatores?

26. Numquid implebis sagenas pelle ejus, et gurgostium piscium capite illius?

27. Pone super eum manum tuam; memento belli, nec ultra adhas loqui.

28. Ecce spes ejus frustrabitur eum, et videbitur cunctis praecipitatur.

CAPUT XLI

Malitia behemoth explicatur facies juxta illius membra, dentium et superbia.

1. Non quasi crudelis suscitabo eum; quis enim resistere potest vultui meo?

2. Quis autem dedit illi, ut reddam ei? Omnia quae sub caelo sunt, mea sunt.

3. Non parcam ei, et verbis potentibus, et ad deprecandum compositis.

4. Quis revelabit faciem instrumenti ejus? et in medium oris ejus quis intrabit?

5. Portas vultus ejus quis aperiet? Per eum dentium ejus fortitudo.

6. Corpus illius quasi scuta fascia, compactum squamis se prementibus.

7. Una ani conjungitur, et ne spiraculum quidem incedit per eas.

8. Una alteri adhaerebit, et tenentes se nequamquam separabuntur.

9. Sicut natio ejus splendet ignis, et oculi ejus ut palpebrae dilucae.

10. De ore ejus lampades procedunt, sicut tectae ignis accensae.

11. De naribus ejus procedit fumus, sicut illic succensae atque ferventis.

12. Halitus ejus prunas ardere facit, et flamma de ore ejus egreditur.

13. In collo ejus morabitur fortitudo, et faciem ejus praecedit egestas.

14. Membra carnis ejus cohaerentia sibi; mittit contra eum fulmina, et ad locum altum non levantur.

15. Cor ejus indurabitur tanquam lapis, et stringatur quasi malleatoris incus.

16. Cum sibilatus fuerit, timebit angelus, et terribi purgabuntur.

17. Cum apprehenderit eum gladius, subsistere non poterit neque hasta, neque thorax;

18. Reputabit enim quasi paleas ferream, et quasi lignum putridum aes.

19. Non fugabit eum vir sagittarius; in stipulam versus sunt ei lapides fundae.

20. Quasi stipulam assumbit malum, et deriditque vibrantem hastam.

21. Sub ipso erunt radi solis, et sternet sibi aurum quasi lutum.

22. Pervescere faciet quasi ollam profundam mare, et ponet quasi cum unguenta bulliant.

23. Post eum locubit somitus; aestimabit abyssum quasi senescentem.

24. Non est super terram potestas qua comparatur ei, qui factus est ut nullum timeret.

25. Omne sublime videt. Ipse est rex super invicibiles filios superbiae.

CAPUT XLII

Agnoscit Job se insipienter locutum, et a Domino praefertur amicis, ne pro illis orat; duplicata recipientis eorum quae amiserat, tandemque plenus dierum in pace quiescit.

1. Respondens autem Job Domino, dixit :

2. Scio quia omnia potes, et nulla te latet occultatio.

3. Quis est iste qui celat consilium absque scientia? Ideo insipienter locutus sum, et quae ultra modum excederent scientiam meam.

4. Audi, et ego loquar; interrogabo te, et responde mihi :

5. Audiit auris audivit te; nunc autem oculi mei vident te.

6. Idcirco ipse meo procedunt, et ago penitentiam in favilla et cinere.

7. Postquam autem locutus est Dominus verba haec ad Job, dixit ad Eliphaz Themanitum : Iratus est furor meus in te, et in duos amicos tuos, quoniam

non estis locuti coram me rectum, sicut servus meus Job.

8. Sumite ergo vobis septem tauros et septem arietes, et ite ad servum meum Job, et offero holocaustum pro vobis; Job autem, servus meus, orabit pro vobis. Faciunt ergo susceptionem, ut non vobis imputetur stultitia; neque enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

9. Abierunt ergo Eliphaz Themaaites, et Baldad Sahites, et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut locutus fuerat Dominus ad eos, et suscepit Dominus faciem Job.

10. Dominus quoque conversus est ad poenitentiam Job, cum oraret ille pro amicis suis; et addidit Dominus omnia quaecumque fuerant Job, duplicia.

11. Veniunt autem ad eum omnes fratres sui, et universa sorores sue, et cuncti qui venerant eum prius, et comederunt cum eo panem in domo eius; et moverunt super eum caput, et con-

solati sunt eum super omni malo quod intulerat Dominus super eum, et dederunt ei unumquisque ovem unam, et Isaacrum auream unam.

12. Dominus autem benedixit novissimis Job magis quam principio eius; et facta sunt ei quatuordecim millia ovium, et sex millia camelorum, et mille jumenta boum, et mille asinae.

13. Et fuerunt ei septem filii, et tres filiae.

14. Et vocavit nomen unius Diem, et nomen secundae Cassiam, et nomen tertiae Coran sibilii.

15. Non sunt autem inventae mulieres speciosae sicut filiae Job in universa terra; deditque eis pater suus hereditatem inter fratres earum.

16. Vixit autem Job post haec centum quadraginta annis, et vidit filios suos, et filios filiarum suorum usque ad quartam generationem; et mortuus est senex et plenus dierum.

LIBER PSALMORUM.

PSALMUS I.

Pios et probos beatos, impios contra et peccatores esse miseros.

1. Beatus vir qui non ablit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, et in cathedra pestilentiae non sedit;

2. ¹ Sed in lege Domini voluntas eius, et in lege eius meditabitur die ac nocta.

3. ² Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo; et folium eius non defluet; et omnia quaecumque faciet prosperabuntur.

4. Non sic impii, non sic; sed tan-

¹ Jos. 1, 8.
² Jer. 17, 8.

quam pulvis quem projicit ventus a facie terre.

5. Ideo non resurgent impii in iudicio, neque peccatores in concilio iustorum.

6. Quoniam novit Dominus viam iustorum; et iter impiorum peribit.

PSALMUS II.

Frustra homines, praesertim reges et principes, sese Christi regno opponere. Nam cum esset universum regem, a Deo patre constitutum, cui sit parendum, si salvi esse velint.

1. Quare fremuerunt gentes, ² et populi meditati sunt inania?

2. Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus De-

² Act. 1, 25.

um, et adversus Christum ejus.

3. Dirumpamus vincula eorum, et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

4. Qui habitat in caelis iridebit eos, et Dominus subsannabit eos.

5. Tunc loquetur ad eos in ira sua, et in furore suo conturbabit eos.

6. Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion, montem sanctum ejus, praedicans praecipuum ejus.

7. ¹ Dominus dixit ad me: Filius meus es tu; ego hodie genui te.

8. Postula a me, et dabo tibi gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae.

9. ² Reges eos in virga ferrea, et tanquam vas figuli confringes eos.

10. Et nunc, reges, intelligite; erudimini, qui iudicatis terram.

11. Servite Domino in timore, et exultate ei cum tremore.

12. Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, et pereatis de via iustae.

13. Cum exarserit in brevi ira ejus, beati omnes qui confidunt in eo.

PSALMUS III.

Deum, ut se ab exercitu hostili defendat, uti facies conservit, precatur. Congruit Christo.

1. Psalmus David, cum fugeret a facie Absalom, filii sui¹.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

3. Multi dicant anime meae: Non est salus ipsi in Deo ejus.

4. Tu autem, Domine, susceptor meus es, gloria mea, et exaltans caput meum.

5. Vox mea ad Dominum clamavi; et exaudivit me de monte sancto suo.

6. Ego dormivi, et soporatus sum; et exsurrexi, quia Dominus suscepit me.

7. Non timebo militia populi circumstantis me; exsurge, Domine; salvam me fac, Deus meus.

8. Quoniam tu percussisti omnes adversarios mihi sine causa; dentes peccatorum contrivisti.

9. Dominus est salus; et super populum tuum benedictio tua.

¹ Act. 19, 23. Hebr. 1, 5 et 5, 8.
² Apoc. 9, 27 et 19, 15.

PSALMUS IV.

Hostes hortatur ut Deum colant, cuius bonis multiplicentur; a Deo autem contra ipsos sibi opem possit, Congruit Christo.

1. In finem in carminibus, Psalmus David.

2. Cum invocarem exaudivit me Deus iustitiae meae, in tribulatione dilatata mihi.

Miserere mei, et exaudi orationem meam.

3. Filii hominum, usquequo gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium?

4. Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum; Dominus exaudivit me cum clamavero ad eum.

5. ¹ Irascimini, et nolite peccare; quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

6. Sacrificate sacrificium iustitiae, et sperate in Domino. Multi dicant: Quis ostendit nobis bona?

7. Signatum est super nos lumen vul-tus tui, Domine; dedisti laetitiam in corde meo.

8. A fructu frumenti, vini, et olei sui, multiplicati sunt.

9. In pace in idipsum dormiam, et requiescam;

10. Quoniam tu, Domine, singulariter in spe constituisti me.

PSALMUS V.

Deum orat ut malignos malos, innocentes bonis afficiat.

1. In finem pro ea, qua hereditatem consequitur, Psalmus David.

2. Verba mea auribus percipio, Domine; intellige clamorem meum.

3. Intende voci orationis meae, rex meus et Deus meus.

4. Quoniam ad te orabo, Domine, mane exaudies vocem meam.

5. Mane astabo tibi, et videbo quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

6. Neque habitabit iuxta te malignus, neque permancabunt iniusti ante oculos tuos.

7. Odisti omnes qui operantur iniquitatem; sedos omnes qui loquuntur mendacium.

¹ II Reg. 15, 14.
² Eph. 4, 29.